

Informatiedocument voor raadsleden 2014

Leeswijzer

Voor nieuwe raadsleden is het belangrijk zich snel een overzicht te verschaffen van de werkzaamheden van de gemeente. Een goed uitgangspunt hierbij zijn de documenten die de jaarlijkse planning & controlcyclus oplevert, en dan met name de kadernota, begroting en jaarverslag. Het meest recente document uit deze cyclus is de programmabegroting 2014-2018, vastgesteld door de gemeenteraad in november 2013. Alle P&C documenten treft u aan op het RIS/BIS op Haarlem.nl bij het onderwerp [‘financiële documenten’](#).

In de begroting treft u per programma een inleiding op het onderwerp aan alsmede een overzicht van de vastgestelde beleidsdocumenten.

Maar de tijd heeft niet stilgestaan sinds het vaststellen van de begroting. Daarom is dit overdrachtsdocument gemaakt waarin ten opzichte van de programmabegroting 2013 een actualisatie wordt gegeven. Daarnaast wordt een aantal onderwerpen nader toegelicht.

Om het lezen op uw tablet- of laptopcomputer te vergemakkelijken, adviseren wij u de bookmarks aan te zetten. Op deze wijze kunt u eenvoudig de gewenste plaats in het document vinden. In het document zijn links opgenomen naar de in het document genoemde beleidsnota's; wordt een nota meerdere malen genoemd, dan is de link aan de eerste verwijzing gekoppeld.

Inhoud

Programma 1 Bestuur en burger	5
Communicatie, participatie en inspraak	5
Dienstverlening	6
Europa	7
Programma 2 Veiligheid, Vergunningen & Handhaving	8
Sociale veiligheid	9
Branden & Crises	10
Programma 3 Welzijn, Gezondheid en Zorg	13
Sociale samenhang en diversiteit.....	13
Zorg & dienstverlening voor mensen met beperking	14
Maatsch.opvang & zorg kwetsbare groepen	16
Publieke Gezondheid.....	17
Programma 4 Jeugd, Onderwijs en Sport	18
Jeugd.....	19
Onderwijs	20
Sport	21
Programma 5 Wonen, wijken en stedelijke ontwikkeling	22
Wonen	23
Wijken en stedelijke ontwikkeling	24
Regionale samenwerking	26
Structuurvisie Openbare Ruimte	27
Ontwikkelstrategie Haarlem Oost	28
Gebiedsgericht werken	29
Programma 6 Economie en Cultuur	30
Economie.....	31
Cultuur en Erfgoed	32
Toerisme, recreatie	33
Programma 7 Werk en inkomen	34
Werk en reïntegratie	35
Handhaving	36
Inkomen.....	37
Minimabeleid.....	38

Schulddienstverlening	39
Programma 8 Bereikbaarheid en mobiliteit	40
Autoverkeer en verkeersveiligheid.....	40
OV en langzaam verkeer	41
Parkeren.....	42
Programma 9 Kwaliteit fysieke leefomgeving.....	43
Ontwikkelperspectief Binnenduinrand.....	45
Groengebied Amsterdam-Haarlem.....	46
Milieu, leefbaarheid en duurzaamheid	47
Openbare ruimte bovengronds	48
Openbare ruimte ondergronds	49
Waterwegen.....	50
Weerstand van woonschipbewoners.....	50
Afval.....	51
Programma 10 Financiën en dekkingsmiddelen	52
Algemene dekkingsmiddelen	52
Investeringsplan.....	53
Schuldpositie	55
Stand van zaken lopende bezuinigingen.....	62
Bezuinigingen 2014-2018	65
Verbonden partijen	67
Sociaal domein	69
P&C-cyclus	71
Organisatieontwikkeling	73
Inhuur derden/inhuurplafond 2014.....	74
Zijlpoort.....	76
Archief.....	77
Informatievoorziening	78
Bijlagen.....	79

Programma 1 Bestuur en burger

Communicatie, participatie en inspraak

Hoofdafdeling	Middelen en Services
Afdeling	Communicatie
Afdelingshoofd	Karin Nab

Korte inleiding

Communicatie gaat over het goed informeren van Haarlemmers over wat er speelt in de buurten, wijken en de stad. Op dusdanige wijze dat Haarlemmers zich betrokken voelen en ervaren dat hun bijdrage er toe doet. Communicatie faciliteert het gesprek tussen Haarlemmers en gemeente. Participatie en inspraak intensiveert de samenwerking tussen gemeente en Haarlemmers. Op dusdanige wijze dat beleid en projecten inhoudelijk beter worden en breder gedragen worden. De basis hiervoor is de nota '[De nieuwe Haarlemse participatiepraktijk](#)', die in 2011 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Actuele stand van zaken

De website is per 1 januari 2014 vernieuwd en ingericht volgens de meest gestelde vragen van de Haarlemmer aan de balie, telefoon en digitaal loket. Aan de website is het GVOP (officiële bekendmakingen.nl) gekoppeld. Haarlemmers kunnen zelf aangeven welke bekendmakingen zij wekelijks in hun mailbox ontvangen.

De Stadskrant is vanaf 2014 meer een human interest blad geworden. Een blad dat aansluit bij het nieuws uit de buurten. Het nieuws in de krant is gekoppeld aan andere media, zoals de website, facebook of media van derden.

Het participatiebeleid is begin 2014 geëvalueerd. Belangrijkste conclusie is dat er een verandering ten goede in gang is gezet, maar dat er nog meer verbeteringen nodig zijn. Belangrijk is om vooraf goed af te spreken wat het participatieproces moet bijdragen en achteraf goed terug te koppelen wat er met de inbreng gedaan wordt.

Wat is urgent in 2014?

Bevestiging ingezette koers communicatie en participatie nieuwe college.

Betrokken partners

Haarlemmers, ondernemers, gemeenteraad, wijkraden, corporaties, buurtcoöperaties, burgerinitiatieven, etc.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

n.v.t.

Dienstverlening

Hoofdafdeling	Dienstverlening
Afdeling	Klantcontactcentrum & Geoinformatie
Afdelingshoofd	Anouk Stilma, Bep Weisscher & Jan Koers

Korte inleiding

De gemeentelijke dienstverlening wordt permanent aangepast aan de eisen van de tijd, met slimme oplossingen vergemakkelijkt en waar mogelijk tijd en plaats onafhankelijk gemaakt. Onze klanten willen vlot en goed geholpen worden en een tijdig en volledig antwoord hebben op hun vragen. Daarbij past een organisatie die servicegericht, transparant en goed toegankelijk is met een modern stelsel van Basisregistraties. Het gemeentelijke dienstverleningsniveau is vastgesteld in de nota "[Meer in huis voor Haarlem](#)"

Actuele stand van zaken

Klanten kunnen bij de gemeente kiezen welk contactkanaal (internet, e-mail, telefoon, post en balie) zij gebruiken om iets te regelen. Bij voorkeur maakt een burger of bedrijf voor eenvoudige producten gebruik van onze website die 24/7 beschikbaar is. Voor complexe producten en voor mensen die persoonlijk contact willen, blijven telefoon en balie de aangewezen contactkanalen. Omdat één-op-één contact met een medewerker belangrijk of zelfs wettelijk noodzakelijk is. Bijvoorbeeld bij het aanvragen van een paspoort of bij het doen van aangifte bij de burgerlijke stand. Voor mensen die aan de balie komen zijn in de Publiekshal zelfbedieningszuilen waarmee veelvoorkomende producten direct kunnen worden afgehandeld, zo nodig met hulp van onze gastheer/- vrouw.

Europa

Hoofdafdeling	Concernstaf en Stadszaken
Afdeling	S&B en Beleidspool
Afdelingshoofd	Martin Jonker, Annemiek Visser

Korte inleiding

Haarlem volgt een Europa-aanpak langs twee sporen: hoe benutten we optimaal de kansen van Europese subsidies en kennisnetwerken (Europawise) en hoe gebruiken we optimaal de mogelijkheden van Europese regelgeving (Europaproof). Deze aanpak heeft het college vastgesteld eind 2012 in de nota [‘Haarlem, een Europese stad’](#). In januari 2014 is een [voortgangsrapportage](#) vastgesteld.

Actuele stand van zaken

- Er gaat dit jaar een nieuwe periode voor de Europese subsidiefondsen van start (2014-2020) met nieuwe programma's. Aan de hand van het nieuwe coalitieprogramma zal worden bekeken waar die programma's kansen bieden voor de Haarlemse prioriteiten.
- Voor Haarlems zijn in elk geval drie thema's/projecten kansrijk: ontwikkeling van een kenniscentrum voor 3D-printing, ontwikkelen innovatieve technieken in e-health en verduurzaming van bestaande woningen. Voor de meeste subsidieaanvragen is samenwerking vereist met bedrijfsleven en kennisinstellingen.
- Er is een kennispunt Subsidievererving opgericht dat informatie verstrekt over subsidiemogelijkheden en hoe subsidievererving van begin (oriëntatie) tot eind (uitvoering en verantwoording) goed aan te pakken. Er verschijnt ook geregeld een nieuwsbrief hierover.
- In het spoor Europaproof is het eerste aandachtsgebied staatssteun. De Algemene subsidieverordening is zo aangepast dat bij verstrekken van subsidie altijd gecontroleerd wordt of dit geen staatssteun is. Deelregelingen die onder de algemene verordening vallen, worden momenteel aangepast.
- Er is in de Metropoolregio Amsterdam een ambtelijke werkgroep Europa waar Haarlem actief in deelneemt. Doel is o.a. twee of drie gezamenlijke subsidieaanvragen op te stellen en kennis uit te wisselen. Europa is meer gericht op regio's dan op individuele gemeenten, samenwerking versterkt profiel en kansen. Bestuurders hebben gezamenlijk de Open Days in Brussel bezocht en zullen dat waarschijnlijk ook deze bestuursperiode een keer doen.

Wat is urgent in 2014?

Meest urgent is de hiervoor genoemde subsidiescan uit te voeren op de dan ook vastgestelde Europese programma's. De scan is overigens niet alleen gericht op Europese subsidies maar ook op provinciale en rijkssubsidies.

Betrokken partners

Wisselend per project. In het algemeen: bedrijfsleven, kennisinstellingen, MRA-gemeenten, provincie Noord-Holland (bepaalt deels toekenning van subsidies, kan soms cofinanciering verstrekken)

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

- Missen van financiële kansen
- Bij niet goed organiseren van de uitvoering en administratie van een gesubsidieerd project is er een risico dat de subsidie (deels) moet worden terugbetaald

Bij niet goed toepassen van Europese regels zijn er risico's dat boetes worden opgelegd of dat door Haarlem verstrekte subsidies moeten worden teruggevorderd. Dat levert dus financiële schade maar ook imago-schade.

Programma 2 Veiligheid, Vergunningen & Handhaving

Korte inleiding

In 2012 is de nota [Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid](#) (IVH) 2012 – 2016 vastgesteld. Daarin zijn sociale en fysieke veiligheid van elkaar te onderscheiden. De sociale veiligheid heeft betrekking op alle risico's die het gevolg zijn van moedwillige criminele handelingen van derden. De fysieke veiligheid heeft betrekking op alle risico's die het gevolg zijn van branden, ongevallen en rampen.

De gemeente Haarlem werkt nauw samen met diverse partners om de veiligheid van de stad te verbeteren. Daarbij streeft de gemeente met haar partners de volgende strategische doelstelling na:

De gemeente Haarlem staat voor duurzame sociale en fysieke veiligheid voor alle Haarlemmers en bezoekers van haar gemeente. In Haarlem moet iedereen in een veilige omgeving kunnen wonen, werken en recreëren. Alleen dan kan de stad zich optimaal ontwikkelen in sociaal en economisch opzicht. Partners staan ten dienste van de veiligheid in Haarlem, zijn bereid om over de eigen organisatiegrenzen heen te kijken, accepteren de regierol van de gemeente en spreken elkaar aan op de bijdrage die wordt geleverd aan meer sociale en fysieke veiligheid.

Actuele stand van zaken

Jaarlijks wordt het [Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving](#) vastgesteld. In december is het Actieprogramma voor 2014 tot stand gekomen. Hoog geprioriteerde onderwerpen daarin zijn: 'jeugd en veiligheid', 'aanpak overlast in de binnenstad', 'Schalkwijk' en 'handhaving openbare ruimte'.

Wat is urgent in 2014?

In 2014 wordt het nieuwe beleidskader voor de komende jaren vastgesteld door de raad. Hiermee loopt het gemeentelijk Integraal Veiligheidsbeleid parallel aan de vaststelling van de Beleidskader voor de politie eenheid Noord Holland. Dit versterkt de samenhang tussen de prioriteiten vanuit de Regio en vanuit Haarlem zelf.

Betrokken partners

Veiligheidsbeleid vindt plaats onder regie van de gemeente, met de burgemeester als portefeuillehouder. Maar veiligheidsbeleid kan niet zonder andere partijen. Politie en Openbaar Ministerie (samen met de burgemeester vormen zij de Driehoek) spelen een belangrijke rol. Ook de Veiligheidsregio Kennemerland is, met de verantwoordelijkheid voor de crisisbeheersing en het Veiligheidshuis, een belangrijke speler. Daarnaast zijn onder andere de Milieudienst IJmond, welzijnsorganisaties, ondernemersverenigingen, woningcorporaties en de burgers van Haarlem belangrijke spelers op terrein van veiligheid en handhaving.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Beleidsmatig: veiligheid is basisvoorwaarde voor een leefbare stad. Een belangrijk aandachtspunt voor gemeente als het gaat om wat burgers in Haarlem belangrijk vinden

Sociale veiligheid

Hoofdafdeling	Veiligheid, Vergunningen & Handhaving
Afdeling	Veiligheid & Handhavingsregie
Afdelingshoofd	Maaïke Patist

Korte inleiding

De actiepunten op het gebied van de sociale veiligheid zijn onderverdeeld in vier aandachtsgebieden:

- Minder jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit
- Een veiligere binnenstad
- Een veiliger en leefbaarder Schalkwijk
- Minder criminaliteit

Actuele stand van zaken

Het actieprogramma 2014 geeft een uitgebreid overzicht van de actuele ontwikkelingen rond sociale veiligheid.

Wat is urgent in 2014?

De meest urgente projecten uit het Actieprogramma zijn de volgende:

- Aanpak top 25 criminele jeugdgroep Schalkwijk, waarbij het de bedoeling is dat deze jongeren hun criminele carrière afbreken.
- Verdere verbetering van “Veilig Uitgaan” door nauwere samenwerking met de horeca om tot een horeca keurmerk te komen. Daarbij is bijzondere aandacht voor de problematiek van jongeren onder de 18 jaar die nog geen alcohol mogen gebruiken.
- Ontwikkeling van een plan van aanpak tegen woninginbraken en andere high impact crimes
- De komst van Serious Request naar Haarlem, waarbij een evenement van een dergelijke omvang veel inzet en organisatie en aandacht voor de openbare orde en veiligheid in de stad betekent.

Betrokken partners

De betrokken partners zijn onder meer: Politie, Openbaar Ministerie, Veiligheidshuis Kennemerland, Koninklijke Horeca Nederland, Regionaal Platform voor Criminaliteitsbeheersing, Streetcornerwork, Haarlem Effect, DOCK en Youth for Christ.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Risico's zijn dat activiteiten die worden ontplooid op gebied van sociale veiligheid veelal in samenwerking met de veiligheidspartners plaatsvinden. De betrokkenheid van deze partners is ook afhankelijk van de mogelijkheden en prioriteiten die zij stellen; zowel beleidsmatig als financieel.

Branden & Crises

Hoofdafdeling	Veiligheid, Vergunningen & Handhaving
Afdeling	Veiligheid & Handhavingsregie
Afdelingshoofd	Maaïke Patist

Korte inleiding

Branden en crises zijn incidenten die op elke plek, op elk moment en in elke vorm kunnen voorkomen met vaak een enorme sociale, economische en maatschappelijke impact. Crises is het verzamelwoord voor calamiteiten/rampen en crises. Een calamiteit/ramp voltrekt zich op een vaste plaats. Denk bijvoorbeeld aan een neergestort vliegtuig of een dijkdoorbraak. Crisisbeheersing daarentegen is niet specifiek gebiedsgebonden, maar kan leiden tot maatschappelijke, economische en sociale ontwrichting. Voorbeelden hiervan zijn de Mexicaanse griepepidemie en dreiging van een terroristische aanslag.

Ondanks het onvoorziene karakter van branden en crises is het van groot belang dat de gemeente Haarlem en de Veiligheidsregio Kennemerland zich voorbereiden om de gevolgen van branden en crises, die zowel materieel als immaterieel kunnen zijn, zo veel mogelijk te beheersen. De gemeente levert hierin haar bijdrage in de zorg voor de bevolking, de brandweer in het bestrijden van de brand.

Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van de brandweezorg. Dit betekent het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en het beperken van brandgevaar. In de veiligheidsregio Kennemerland zijn de lokale brandweerkorpsen in 2008 overgegaan naar één regionaal korps. In dit actieprogramma ligt de nadruk op de onderdelen preparatie en repressie van de brandweezorg in Haarlem. De burgemeester heeft immers het gezag bij brand.

Actuele stand van zaken

Zie Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2014.

Wat is urgent in 2014?

Binnen het thema Branden & Crises zijn er 2 aandachtsgebieden:

Kwalitatief goede crisisbeheersing, te realiseren door:

- Zichtbare en slagvaardige intergemeentelijke samenwerking met de basis in 10 gemeenten
- Opzetten, uitvoeren en evalueren van opleidingen, trainingen en oefeningen
- Bevolking Haarlem neemt deel aan Burgernet

Kwalitatief goede brandweezorg, te realiseren door:

- Preparatie en repressie brandweezorg Haarlem

Betrokken partners

De Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

De andere gemeenten binnen de Veiligheidsregio Kennemerland

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

-

Integrale vergunning & handhaving

Hoofdafdeling	Veiligheid, Vergunningen & Handhaving
Afdeling	Veiligheid & Handhavingsregie en Handhaving Bebouwde Omgeving
Afdelingshoofd	Maaike Patist resp. Heleen de Boer

Korte inleiding

De vergunningverlening vindt in dit kader veelal plaats op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de Drank en Horecawet.

Veiligheid en handhaving zijn binnen dit terrein twee gebieden die nauw met elkaar verbonden zijn. Prioriteiten binnen veiligheid geven richting voor de inzet van handhaving. Door toezicht en handhaving kunnen onveilige situaties, verloedering en overlast worden teruggedrongen. Burgers en ondernemers moeten het idee krijgen dat zij niet langer ongezien weggelaten worden met overtredingen van wet- en regelgeving. Uiteindelijk zorgt een beter nalevingsgedrag voor meer veiligheid en minder overlast en minder verloedering van de omgeving.

Onder het thema handhaving vallen qua integrale handhaving acties op het gebied van de reguliere taken, zoals milieu en bouw, kinderdagverblijven, drank- en horecawet, parkeren, de APV en de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Het toezicht en de handhaving op de genoemde terreinen worden uitgevoerd door de eigen organisatie en voor sommige onderdelen door enkele externe partners. Dit zijn de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK), Regionale Uitvoeringsdienst IJmond (RUD), de politie en het Openbaar Ministerie. De gemeente is daarbij nadrukkelijk opdrachtgever; de VRK en de RUD zijn expert en opdrachtnemer.

Actuele stand van zaken

Vergunningverlening: In de afgelopen jaren is het kostendekkend en efficiënt werken van de gemeente nadrukkelijk aan de orde geweest. In 2014 zal dit verder worden uitgewerkt en een en ander zal uw raad ter besluitvorming worden voorgelegd. In februari 2014 is daarvoor een tussenbericht door de portefeuillehouder, de heer Cassee, aan de commissie Ontwikkeling gezonden.

Handhaving: Zie Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2014.

Wat is urgent in 2014?

Vergunningverlening:

Het streven is erop gericht om de nadere uitwerking en besluitvorming rond het kostendekkend werken en het mogelijk derhalve aanpassen van de legesverordening met betrekking tot het verlenen van de Wabovergunningen (voorheen bouwleges) het komend jaar aan u ter besluitvorming voor te leggen.

Handhaving, waarbij de meest urgente projecten uit het Actieprogramma de volgende zijn:

- Aanpak Woonfraude. Hierbij gaat het om tegengaan van onrechtmatige bewoning, overbewoning, huissjesmelkerij en dergelijke waarbij een scala aan problematieken speelt zoals uitkerings- en toeslagenfraude, onveilige huisvestingssituaties, misbruik van inschrijving GBA en dergelijke
- Handhavingsbeleid horeca. Dit beleid sluit nauw aan op het thema Veilig Uitgaan en wordt in 2014 verder vormgegeven.
- Handhaving in de openbare ruimte, waarbij met name overlast door verkeerd aangeboden

afval, overlast door verkeerd geplaatse fietsen en overlast door jeugd belangrijke thema's zijn.

- Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit, onder andere door toepassing van de Wet BIBOB en in RIEC-verband integraal aanpakken van malafide ondernemers.
- Moderniseren straatparkeren; dit heeft een belangrijke handhavingscomponent, omdat door verdere digitalisering de handhaving geoptimaliseerd kan worden.

Betrokken partners

Woningcorporaties, politie, openbaar ministerie, wijkraden, MDIJ, Veiligheidsregio Kennemerland onderdeel Proactie en Preventie, Veiligheidsregio Kennemerland onderdeel GGD in verband met de kinderdagverblijven, en het RIEC (Regionaal expertisecentrum op gebied van bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit).

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Vergunningverlening:

De risico's op dit beleidsveld laten zich zien in het voortduren van de economische crises. Immers, minder bouwen leidt tot minder bouwaanvragen voor complexe projecten hetgeen nadrukkelijk van invloed is op de te verwachte inkomsten vanuit de leges die wordt opgelegd voor het in behandeling nemen van de Wabo-vergunningen.

Handhaving:

De handhavingscapaciteit is beperkt, waardoor prioriteitsstelling van groot belang is.

Activiteiten die worden ontplooid op gebied van integrale handhaving vinden veelal in samenwerking met de veiligheidspartners plaats. De betrokkenheid van deze partners is ook afhankelijk van de mogelijkheden en prioriteiten die zij stellen; zowel beleidsmatig als financieel.

Programma 3 Welzijn, Gezondheid en Zorg

Sociale samenhang en diversiteit

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Wonen, welzijn, gezondheid en zorg
Afdelingshoofd	Juul Angenent

Korte inleiding

Binnen dit beleidsthema gaat het vooral om het versterken van sociale samenhang en sociale netwerken in de wijken. Met de transities in het sociaal domein worden eigen kracht, zelfredzaamheid en actief burgerschap nog belangrijker. Om dit te versterken worden nieuwe afspraken gemaakt met instellingen in de stad om een toekomstbestendige en betaalbare basisinfrastructuur te realiseren. Onder basisinfrastructuur verstaan we activiteiten en voorzieningen in de stad die deze eigen kracht, zelfredzaamheid en actief burgerschap ondersteunen. Het gaat om laagdrempelige, vrij toegankelijke, niet-individueel geïndiceerde en veelal collectieve voorzieningen ([Uitwerking doelen en effecten sociaal domein en transitie basisinfrastructuur](#)).

Ook het stimuleren van vrijwillige inzet valt in dit beleidsthema. In november 2010 is BUUV de buurtmarktplaats gestart. BUUV stimuleert en faciliteert Haarlemmers elkaar in het dagelijks leven vaker te helpen met huishoudelijke klussen, zorgtaken, begeleiding of kleine problemen. De Raad heeft eind 2013 besloten BUUV onderdeel te laten zijn van de [Haarlemse sociale basisinfrastructuur](#).

Actuele stand van zaken

In december 2013 is de instellingen gevraagd, op basis van nieuw geformuleerde doelen en effecten, een prestatieplan in te dienen voor de periode 1 juli 2014 - 31 december 2015. In maart 2014 worden deze aanvragen beoordeeld en wordt zo nodig in samenspraak met de instellingen afgewogen welke prestaties gesubsidieerd zullen worden. Met deze nieuwe afspraken dient ook een verschuiving van middelen binnen het sociaal domein plaats te vinden, waarbij middelen verschoven worden naar andere onderdelen van de basisinfrastructuur. Ook de invulling van BUUV is bij de maatschappelijk partners uitgevraagd. Andere steden kunnen ook aan de [BUUV marktplaats deelnemen](#). Inmiddels zijn Zaanstad en Amsterdam-Zuid gestart en lopen de voorbereidingen bij de IJmond gemeenten en Amsterdam-Oost.

Wat is urgent in 2014?

Het realiseren van nieuwe afspraken met partners in de stad, binnen de financiële kaders. Consolidatie van BUUV binnen Haarlem door het vormgeven van de overdracht aan partners in de stad. Gelijktijdig behoud van de coördinatie, communicatie en ontwikkelingsfunctie bij de gemeente; tevens in relatie tot de verdere vormgeving van BUUV NL.

Betrokken partners

Instellingen in de stad, met inzet binnen de basisinfrastructuur, waarmee de gemeente een reeds bestaande subsidierelatie heeft.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

De verschuiving van middelen binnen de basisinfrastructuur wordt mogelijk onvoldoende op korte termijn gerealiseerd.

Zorg & dienstverlening voor mensen met beperking

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Wonen, welzijn, gezondheid en zorg
Afdelingshoofd	Juul Angenent

Korte inleiding

Dit beleidsveld gaat over het realiseren van meer zelfredzaamheid voor mensen met een beperking met als doel dat zij de regie over zelfstandig leven en wonen zoveel mogelijk behouden. Mantelzorgers spelen daarbij een belangrijke rol en voorkomen moet worden dat deze groep overbelast wordt en daardoor minder zorg kan verlenen.

Binnen dit beleidsveld wordt in het kader van de Hervorming Langdurige Zorg de begeleidingsfunctie uit de AWBZ overgeheveld naar de gemeente. De gemeente wordt hiermee verantwoordelijk voor de individuele begeleiding, begeleiding in groepsverband (dagbesteding) en het kortdurend verblijf (respijtzorg in de vorm van logeervoorzieningen) voor kwetsbare burgers met een beperking of chronische aandoening. Dit betreft de doelgroepen ouderen, mensen met een verstandelijke beperking, mensen met een psychiatrische aandoening, mensen met een lichamelijke beperking en chronisch zieken.

Met de overkomst van deze verantwoordelijkheid naar gemeenten wordt de huidige Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vervangen door een nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015). Naar verwachting zal de wet rond 1 juli zijn vastgesteld. Het wetsvoorstel geeft gemeenten de opdracht om – in brede zin - zorg te dragen voor maatschappelijke ondersteuning en de kwaliteit en continuïteit van de voorzieningen. Doel is dat cliënten zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen.

Daarnaast wordt langdurige GGZ, voor zover deze gericht is op begeleiding en participatie, overgeheveld naar de Wmo (Beschermd Wonen). De langdurige GGZ die gericht is op behandeling zal naar de Zorgverzekeringswet worden overgeheveld. De verantwoordelijkheid voor de overgang van en de regie over (de plaatsing van cliënten) wordt door het kabinet gelegd bij Haarlem als centrumgemeente maatschappelijke opvang. Er is sprake van een overgangsregeling: Cliënten die per 1 januari een indicatie hebben voor beschermd wonen, kunnen gebruik blijven maken van beschermd wonen gedurende ten minste vijf jaar. Het budget voor beschermd wonen wordt zonder korting gedecentraliseerd naar centrumgemeenten (38,5 miljoen).

De middelen voor de MEE-organisatie worden per 1 januari 2015 gedecentraliseerd naar gemeenten. MEE is nu nog een landelijk gefinancierde organisatie die informatie, advies en kortdurende cliëntondersteuning biedt aan mensen met een beperking. Bij de decentralisatie is het van belang af te stemmen met het lokale aanbod (b.v. maatschappelijk werk, informatie- en adviesfunctie)

Actuele stand van zaken

Het Beleidskader decentralisatie Awbz is vastgesteld. Gemeenten voeren in principe hun eigen Wmo-beleid, maar werken - indien doeltreffend en doelmatig - op onderdelen samen: Haarlem doet dat m.b.t. de inkoop van de zgn. individuele maatwerkvoorzieningen. Dit beleidskader vormt onderdeel van het transitieplan specialistische ondersteuning (Nota [‘beleidskaders Zorg voor Jeugd, Awbz, Participatiewet en Wmo, transitieplan specialistische ondersteuning sociaal domein’](#),

In het kader van de decentralisatie Awbz wordt de (regionale) verwerving voorbereid van de specialistische ondersteuning die nodig is om als gemeente de nieuwe taken uit te voeren. (het aanbod van geïndiceerde zorg en ondersteuning: maatwerkvoorzieningen).

Daarnaast wordt momenteel in het kader van en vooruitlopend op de Wmo 2015 gewerkt aan de voorbereiding van het beleidsplan Wmo 2015, de verordening Wmo 2015 en de inrichting van de uitvoeringsorganisatie.

Bij de decentralisatie MEE is nog veel onduidelijk. In februari wordt een landelijk transitieplan verwacht dat is opgesteld door VNG, MEE en VWS. Daarin wordt duidelijkheid gegeven over de borging van cliëntondersteuning in de nieuwe Wmo, het financieel kader (er is een korting aangekondigd) en de verplichting om voor 2015 afspraken te maken met de MEE organisatie in de eigen regio (verplichte winkelnering).

Wat is urgent in 2014?

Het uitwerken van beleid en regelgeving (Beleidsplan en Verordening Wmo 2015), evenals de verwerving van maatwerkvoorzieningen en treffen van algemene voorzieningen ter uitvoering van de Wmo 2015. De uitvoeringsorganisatie voor deze taken moet worden ingericht. Bovenstaande geldt ook voor de overkomst van de taak beschermd wonen.

Het kader voor de uitvraag aan MEE wordt voor de zomer aan de gemeenteraad voorgelegd.

Betrokken partners

Gemeenten Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer, aanbieders van zorg en ondersteuning, vrijwilligersorganisaties, regionale brancheorganisatie zorg, Participatieraad, cliëntorganisaties, Zorgkantoor, zorgverzekeraars, CAK, CIZ, SVB, RIBW K/AM, Leger des Heils en Lievegoed groep, MEE.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

De beheersing financiën vormt een risico, zie hiervoor het overdrachtdossier Transitie Sociaal Domein. Ook is de regelgeving nog niet definitief vastgesteld en kunnen er op landelijk niveau nog wijzigingen optreden, ook in de omvang van de taakoverdracht. Alle taakoverdrachten vinden plaats onder grote tijdsdruk, dit vormt ook een risico.

Maatsch. opvang & zorg kwetsbare groepen

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Wonen, welzijn, gezondheid en zorg
Afdelingshoofd	Juul Angenent

Korte inleiding

Dit beleidsveld betreft het mogelijk houden van een zo lang mogelijk zelfstandig leven voor de doelgroep van de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ). Dit is een verzamelnaam voor de meest kwetsbare mensen: dak- en thuislozen, verslaafden, mensen met psychiatrische problematiek; kortom mensen die op vele levensgebieden tegelijk problemen kennen en vaak zorg mijndend zijn. Beperking van dakloosheid valt hier ook onder.

Daarnaast betreft het het streven naar afname van huiselijk geweld.

Het huidige regionale beleidskader voor de opvang van en ondersteuning aan dak- en thuislozen en verslaafden, alsmede de vrouwenopvang lopen eind 2014 af. Voor deze opvang heeft Haarlem de centrumgemeentefunctie. Haarlem ontvangt hiervoor een Decentrale Uitkering MO/VO vanuit het rijk. In juli 2013 is door de gemeenteraad de nota [Uitwerking scenario 24-uursopvang voor dak- en thuislozen en verslaafden](#) vastgesteld. In deze nota staan de kaders voor de nieuwe opvang voor deze doelgroep.

Actuele stand van zaken

Er wordt een nieuw beleidskader MO/VO ontwikkeld. Het is onbekend welk budget centrumgemeenten krijgen met ingang van 2015 voor de opvang van en ondersteuning aan dak- en thuislozen en verslaafden, en de vrouwenopvang. Dat is (mede) reden geweest [alle subsidierelaties met de huidige partners op te zeggen](#). Met het oog op de opzegging wil het college het nieuwe beleidskader zo vroeg mogelijk in het jaar vaststellen. Op basis van dit nieuwe beleidskader kan de nieuwe uitraag worden uitgedaan naar instellingen.

Voor de 24-uursopvang wordt momenteel gezocht naar een geschikte locatie in en rondom het centrum van Haarlem.

Wat is urgent in 2014?

Het nieuwe [beleidskader Kompas 2015-2020](#) en het beleidskader Vrouwenopvang en tegengaan huiselijk geweld moeten begin tweede kwartaal door de raad worden goedgekeurd.

Voor de 24-uursopvang heeft de raad aan het college de opdracht gegeven binnen de vastgestelde inhoudelijke kaders te zoeken naar een geschikte locatie. De mogelijke financiële consequenties van aanschaf, verbouw of nieuwbouw van de 24-uursopvang worden na de definitieve locatiekeuze ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Betrokken partners

Zorgaanbieders, regiogemeenten (Zuid en Midden-Kennemerland en Haarlemmermeer), cliëntenorganisaties, burgers en wijkraden, politie, handhaving en beveiligingsbedrijf, Steunpunt Huiselijk Geweld (Kontext).

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Het is op dit moment onduidelijk wat de financiële consequenties zijn omdat de kaders vanuit het rijk nog niet bekend zijn.

De vestiging van een opvang voor deze doelgroep ligt gevoelig. De financiële consequenties van een de 24-uursopvang zijn mede afhankelijk van de locatie.

Publieke Gezondheid

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Wonen, welzijn, gezondheid en zorg
Afdelingshoofd	Juul Angenent

Korte inleiding

Dit beleidsveld betreft de preventie: Het stimuleren van een gezondere leefstijl en het verkleinen van gezondheidsverschillen. Gezondheidsbescherming is ondergebracht bij de GGD.

Actuele stand van zaken

In de nota lokaal gezondheidsbeleid 2011-2014 zijn een aantal voorstellen opgenomen. Deze zijn de afgelopen jaren op projectbasis uitgevoerd. In verband met gemeentelijke bezuinigingen is het voor 2014 beschikbare budget ingeleverd. Het project Jongeren op Gezond Gewicht in een deel van Haarlem -Noord loopt nog wel door.

Wat is urgent in 2014?

Er zal, mede op basis van een nieuwe nota gemeentelijk gezondheidsbeleid, gekozen moeten worden voor de mate waarin de gemeente inzet wil doen op gezondheidspreventie.

Betrokken partners

GGD, JOGG-bureau, diverse uitvoerders projecten.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Geen.

Programma 4 Jeugd, Onderwijs en Sport

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Jeugd, Onderwijs en Sport
Afdelingshoofd	Conny Laan

Korte inleiding

Het programma Jeugd, Onderwijs en Sport is er op gericht om, samen met de uitvoerende instellingen op het brede terrein van dit programma, de inwoners de gelegenheid te geven zich verder te ontwikkelen en hierdoor deel te nemen aan activiteiten voor jeugdigen, onderwijs en sport in de Haarlemse samenleving. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen en resultaten op het terrein van jeugd en jongeren, Onderwijs en Sport.

Actuele stand van zaken

Op de actuele stand van zaken wordt in de paragrafen jeugd, onderwijs en sport nader ingegaan.

Wat is urgent in 2014?

In 2014 is sprake van een aantal dossiers m.b.t. jeugd, onderwijs en sport, waarvoor bestuurlijke aandacht nodig voor is. Deze worden kort in de afzonderlijke paragrafen genoemd.

Betrokken partners

In dit programma is per beleidsveld aangegeven welke partners bij beleidsontwikkeling, -vorming en -uitvoering betrokken zijn.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Er is sprake van beleidsmatige en financiële risico's m.b.t. de transitie Jeugdzorg en onderwijshuisvesting. In de specifieke paragrafen wordt hierop nader ingegaan.

Jeugd

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Jeugd, Onderwijs en Sport
Afdelingshoofd	Conny Laan

Korte inleiding

In programma 4 (Jeugd, Onderwijs, Sport) is als subdoelstelling geformuleerd:

- Meer participatie jeugdigen in de stad.
- [Doorontwikkeling zorg jeugd.](#)

Actuele stand van zaken

- Aan de uitvoering van de Transitie Jeugdzorg wordt hard gewerkt om per 1-1-2015 deze taak uit te voeren. Hiervoor zijn besluiten genomen op basis van [het transitiedocument en het beleidskader](#)
- Het jongerenwerk wordt uitgevoerd door 6 partners. Zij gaan dit nu uitvoeren in een [samenwerkingsverband](#). (2013/456003)
- Jongerencentrum Flinty's is tijdelijk gehuisvest in de Fjord. Flinty's verhuist naar de permanente locatie, nl. Gedempte Oude Gracht 138.
- Aanpak zwerfjongeren wordt gecontinueerd met als onderdeel een pilot: huisvesting onder begeleiding voor deze jongeren.

Wat is urgent in 2014?

Aandachtsdossiers, waarvoor bestuurlijke aandacht wordt gevraagd zijn:

- Verhuizing Flinty's
- Uitvoering transitie jeugdzorg

Betrokken partners

Partners die bij de beleidsontwikkeling, -vorming en uitvoering m.b.t. realisering van de subdoelstellingen Jeugd betrokken zijn, zijn maatschappelijke organisaties als: Haarlem Effect, Dock, Jeugdzorgorganisaties, GGD, JGZ, Huisartsen, Bureau Jeugdzorg, Kontext.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

M.b.t. Jeugd wordt aandacht gevraagd voor de transitie Jeugdzorg, waarvan de bedragen vooralsnog onbekend zijn.

Onderwijs

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Jeugd, Onderwijs en Sport
Afdelingshoofd	Conny Laan

Korte inleiding

Het beleidsveld Onderwijs, vallend onder programma 4 Jeugd, Onderwijs en Sport, richt zich op de volgende subdoelstellingen:

- Meer ontwikkelingskansen voorschools, op school en naschools.
- Meer startkwalificaties en minder verzuim en schooluitval.
- Voldoende aanbod goed onderhouden schoolgebouwen.

Actuele stand van zaken

- [Voortgang en uitbreiding Voor en Vroegschoolse Educatie \(VVE\)](#)
- Lokale Educatieve agenda III (2014-2018) met afspraken tussen de onderwijsbesturen en de gemeente wordt gemaakt.
- Passend Onderwijs voor primair en voortgezet onderwijs is dit jaar van start gegaan.
- Beleidsinzet [vermindere van Schoolverzuim](#) en aantal voortijdig schoolverlaters wordt gecontinueerd.
- In 2014 actualisering van het [Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs \(S.H.O.\)](#) M.i.v. 1-1-2015 decentralisatie onderhoud naar Primair Onderwijs. Kwaliteitstoetsing schoolgebouwen voor primair onderwijs Schalkwijk is gestart.

Wat is urgent in 2014?

De volgende aandachtsdossiers in het beleidsveld onderwijs vragen bestuurlijke aandacht:

- Toezicht op openbaar onderwijs voor Primair en voortgezet onderwijs
- Uitwerken financiële gevolgen van uitname gemeente fonds vanwege decentralisatie onderhoud primair onderwijs

Betrokken partners

Bij de beleidsontwikkeling, -vorming en -uitvoering m.b.t. onderwijs zijn de volgende partners betrokken: schoolbesturen Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs, Samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs, NOVA-college en Hogeschool InHolland en schoolbesturen in de regio.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Voor het voorzieningenniveau van onderwijslocaties in Haarlem Oost specifiek zijn mogelijk onvoldoende middelen beschikbaar.

Sport

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Jeugd, Onderwijs en Sport
Afdelingshoofd	Conny Laan

Korte inleiding

Het beleidsveld Sport, vallend onder programma 4 Jeugd, Onderwijs en Sport, kent de volgende sub doelstellingen:

- Hogere deelname breedtesport.
- Ondersteuning kernsporten.
- Voldoende goed onderhouden sportaccommodaties

Actuele stand van zaken

- [Strategische visie sportaccommodaties](#) (incl. [uitvoeringsplan sportaccommodaties](#)) is vastgesteld evenals de tariefdifferentiatie.
- Het College heeft de [nieuwe agenda voor de sport](#) vastgesteld.(2014/50846)
- Prestatie-afspraken met SRO voor exploitatie, beheer en onderhoud van accommodaties en sportvelden.
- Prestatie-afspraken met Sportsupport voor ondersteuning van sportverenigingen.
- Prestatie-afspraken met Stichting Topsport Kennemerland voor facilitering kernsportverenigingen
- Aandacht voor BTW verrekening.
- Besluitvorming over bouw Duinwijkhal (zie raadsvergadering 13 maart 2014)

Wat is urgent in 2014?

Het realiseren van de nieuwbouw van de Duinwijkhal vraagt in 2014 bestuurlijke aandacht.

Betrokken partners

Partners die betrokken zijn bij beleidsontwikkeling, - vorming en -uitvoering m.b.t. sport zijn: buitensportverenigingen, binnensportverenigingen, zwemverenigingen, Sport Support, Stichting Topsport Kennemerland, SRO, Sportservice NoordHolland, Hogeschool In Holland/opleiding Sport en bewegen

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Er zijn thans geen aandachtsdossiers m.b.t. beleidsmatige en/of financiële risico's te melden.

Programma 5 Wonen, wijken en stedelijke ontwikkeling

Hoofdafdeling	Stadszaken en Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdeling	Ruimtelijk Beleid, Wonen, Beleidspool, Gebiedsmanagement
Afdelingshoofd	Rob Koning, Juul Angenent, Annemiek Visser, Karin Meulenbelt

Korte inleiding

Dit programma betreft de algemene ruimtelijke ontwikkeling van Haarlem. Er wordt, in een combinatie van wonen, regionale samenwerking, gebiedsontwikkeling, stedenbouw en planologie, gewerkt aan de ruimtelijke kwaliteit van de hele woonstad Haarlem.

Dit programma is vaak wat abstracter dan andere programma's, omdat ruimtelijke kwaliteit en de manier waarop mensen hun stad beleven moeilijk direct te meten is. Vaak is alleen het indirect effect meetbaar.

Actuele stand van zaken

Het gaat goed met de woonstad Haarlem. In de Atlas voor gemeenten 2013 (cijfers van 2012), waarin de 50 grootste steden van Nederland worden vergeleken, is de stad Haarlem op plaats 5 geëindigd in de Atlas voor Gemeenten.

Cijfers uit het Omnibusonderzoek laten zien dat bewoners van Haarlem vertrouwen hebben in het gemeentebestuur, van mening zijn dat de bereikbaarheid verbeterd is, en dat hun buurt vooruit gegaan is. Een mooi resultaat, ondanks teruglopende gemeentelijke investeringen.

De gemeenten in Zuid-Kennemerland weten elkaar steeds beter te vinden als het gaat om ruimtelijke ordening, wonen en verkeer. Zo is in 2012 een [Intergemeentelijke Structuurscan](#) opgesteld, waarin de ruimtelijke visies van de gemeenten naast elkaar gelegd zijn en zijn vergeleken.

Steeds vaker worden door bewoners of samenwerkingsverbanden ideeën ontwikkeld over hun eigen woonomgeving. Het gaat dan om verduurzamen van woningen, om gezamenlijke energieopwekking of het verbeteren van de openbare ruimte. De gemeente faciliteert deze initiatieven zoveel mogelijk.

In 2013 is de afdeling Gebiedsontwikkeling en Beheer gereorganiseerd en compleet ingericht op gebiedsgericht werken.

Wat is urgent in 2014?

In 2014 moet een vervolg worden gegeven aan de veranderde rol van de overheid in ruimtelijke ontwikkelingen. Van een ontwerpende en uitvoerende rol verschuift de aandacht steeds meer naar het voeren van regie op ruimtelijke processen en het faciliteren van initiatieven.

Van 2010 (ongeveer) tot 2013 is gewerkt aan het maken van kaders voor ruimtelijke ontwikkelingen en zijn spelregels opgesteld voor werken in de (openbare) ruimte. Voorgesteld wordt hier ook in 2014 mee door te gaan.

Regionale samenwerking, en daarna doorvertaling naar stad en gebiedsgericht werken, zou blijvend aandacht moeten krijgen. De ontwikkelingen in de Metropoolregio Amsterdam (MRA), namelijk economische groei, groeiende woningmarkt, landschappelijke opgave en bereikbaarheid, bieden ook voor Haarlem veel kansen op groei en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Betrokken partners

Corporaties, MRA, Zuid-Kennemerland

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Geen.

Wonen

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Wonen, welzijn, gezondheid en zorg
Afdelingshoofd	Juul Angenent

Korte inleiding

In de "[Woonvisie 2012-2016 Haarlem - duurzame ongedeelde woonstad](#)" zijn de kaders en speerpunten van beleid vastgelegd, inclusief uitvoeringsagenda en bijbehorende middelen (ISV reserve Wonen). De Woonvisie sluit aan bij de afspraken uit het [Regionaal Actie Programma Wonen Zuid-Kennemerland/IJmond 2012-2015](#) (RAP). De doelstellingen uit de Woonvisie zijn onder andere uitgewerkt in de afspraken met drie Haarlemse woningcorporaties via het [Lokaal Akkoord Haarlem 2013 t/m 2016](#).

De gemeente realiseert zelf geen woningen, maar stuurt en regisseert op de nieuwbouw, de samenstelling en kwaliteit van de bestaande voorraad, en de verdeling van schaarse (goedkope) woonruimte. Daarnaast jaagt zij gewenste nieuwe ontwikkelingen aan (bv zelfbouw, transformatie van kantoren naar woonruimte etc). De gemeente verstrekt via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting monumentenleningen, startersleningen en duurzaamheidsleningen aan (nieuwe) eigenaren van woningen. Via subsidies en het actief benaderen van eigenaren worden ongebruikte ruimten boven winkelpanden getransformeerd naar woningen (Wonen boven Winkels).

Actuele stand van zaken

De uitvoering van de agenda Wonen uit de Woonvisie ligt grotendeels op schema. De investeringscapaciteit van woningcorporaties loopt terug in verband met de verhuurdersheffing. De druk op de sociale huursector is echter nog steeds groot, de wachttijden voor een sociale huurwoning nemen niet af en zijn gemiddeld ruim 6 jaar. De ontwikkelingen in de extramuralisering van wonen en zorg leiden tot heroverwegingen. De regionale samenwerking richt zich op uitvoering van het Regionaal Actie Programma ZKL/IJmond, gemeenten hebben de wens uitgesproken en stappen gezet naar één woonruimteverdeelsysteem voor beide regio's (deze zijn nu nog gescheiden). Wonen boven Winkels is aan het laatste jaar begonnen. Er loopt een pilot voor ontwikkeling van zelfbouw voor 2 locaties (rond 50-60 kavels)

Wat is urgent in 2014?

- Welke afspraken moeten worden aangepast in het licht van Herzieningswet (taakveld corporaties en rol gemeente), hoe gaan we om met de gevolgen?
- Welke afspraken en regelgeving in woonruimteverdeling kan er samen met de regio ZKL/IJmond worden opgesteld. Welke regionale afspraken kunnen er gemaakt worden over samenstelling van de woningvoorraad?
- Hoe gaan we door met (stimuleren) verduurzaming van de woningvoorraad?
- Wat is er nodig/wat is gemeentelijke rol op het gebied van wonen en zorg (extramuralisering, vergrijzing);
- Hoe kunnen we de stedelijke vernieuwing vormgeven zonder ISV-middelen?

Betrokken partners

Gemeenten, woningcorporaties en huurdersorganisaties in de regio Zuid-Kennemerland/IJmond. Particuliere eigenaren, initiatiefnemers verduurzamen, energie- en zorgmaatschappijen. Gemeenten in de G32.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

- Toenemende wachttijden, te weinig woningaanbod voor bepaalde aandachtsgroepen, stagnerende stedelijke vernieuwing, verstopping op de woningmarkt.

Wijken en stedelijke ontwikkeling

Hoofdafdeling	Stadszaken en Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdeling	Ruimtelijk Beleid, Beleidspool, Gebiedsmanagement
Afdelingshoofd	Rob Koning, Annemiek Visser, Karin Meulenbelt

Korte inleiding

In 2013 is gestart met een gebiedsgerichte organisatie van ruimtelijke processen. Dit kunnen (bouw)projecten zijn, maar ook beheer en onderhoud en burgerparticipatie verloopt op gebiedsgerichte wijze.

Tegelijkertijd zien we een verschuiving naar meer regionale samenwerking en lokale initiatieven van personen of kleine samenwerkingsverbanden. De gemeente voert dan ook steeds vaker de regie op processen. Meer dan dat zijzelf de organisator is van ontwikkelingen, is de gemeente faciliterend. Er worden wel kaders gemaakt en een toekomstbeeld geschetst, maar de gemeente is niet meer 'hoofduitvoerder' van ontwikkelingen.

Actuele stand van zaken

Door het traject van de Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR) zijn nieuwe plannen voor de openbare ruimte meer integraal en gericht op de lange termijn. De SOR is op dit moment in ontwerpfase vastgesteld.

Het afgelopen jaar heeft een aantal bewoners en ondernemers zich verenigd om gezamenlijk aan de slag te gaan met hun eigen leefomgeving. De gemeente ondersteunt en faciliteert deze initiatieven. De rol van de gemeente is per initiatief anders. Voorbeelden zijn "De opgewekte club" in het Rozenprieel en "Duurzame energie" in het Ramplaankwartier. De pilots hebben de interesse gewekt vanuit het land, waaronder van het Ministerie Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

De vijf gemeenten in Zuid-Kennemerland trekken vaker samen op in verschillende thema's in ruimtelijke ordening. Bij een aantal structurende beleidssectoren is dit zeer regelmatig (wonen, economie, verkeer, landschap, detailhandel) en gaat de samenwerking op natuurlijke wijze. Er zijn nieuwe vormen van participatie geïntroduceerd, zoals de Stadsgesprekken die gevoerd zijn voor Nota Ruimtelijke Kwaliteit en ten behoeve van vernieuwde stedelijke vernieuwing. Deze nieuwe vormen leveren meer en betere reacties op dan het ouderwetse 'ter inzage leggen'.

Gebiedsgericht werken zorgt voor een betere afstemming tussen projecten onderling. Ook de snelheid waarmee vragen beantwoord worden gaat hiermee omhoog. Belangrijke instrumenten om sturing te kunnen geven aan het gebiedsgericht werken zijn de gebiedsopgaven en de gebiedsprogramma's. De gebiedsopgave geeft een beeld van de integrale ontwikkeling van het gebied op middellange termijn (4-5 jaar). Het gebiedsprogramma geeft jaarlijks aan wat in de gebieden wordt uitgevoerd.

De gemeente heeft voor nagenoeg het hele grondgebied actuele bestemmingsplannen. Haarlem is actief betrokken bij de totstandkoming van de Omgevingswet.

Wat is urgent in 2014?

In 2014 worden de in ontwikkeling zijnde kaderstellende beleidsstukken af gemaakt, zoals de Structuurvisie Openbare Ruimte en de Nota Erfgoed en Ruimte.

In 2012 is door de gemeenteraad de Nota Ruimtelijke Kwaliteit vastgesteld. De nota Ruimtelijke Kwaliteit is een soort uitgebreide Welstandsnota, welke naast gebouwen ook de openbare ruimte behandelt. Bij de vaststelling is opgenomen dat de Nota elke 2 jaar wordt geëvalueerd.

In Den Haag wordt momenteel de Omgevingswet voorbereid. Deze moet in 2018 een groot aantal ruimtelijke ordenings- en milieuwetgeving gaan vervangen. Haarlem is betrokken bij de voorbereiding door mee te denken over de wetteksten, pilots te mogen organiseren en de portefeuillehouder is voorzitter van de werkgroep van de VNG.

De gemeente blijft de plicht houden tot actualiseren van de bestemmingsplannen.

Betrokken partners

Omringende gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en MRA.
Corporaties, ontwikkelaars, en particuliere samenwerkingsverbanden
VNG

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

-

Regionale samenwerking

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Beleidspool
Afdelingshoofd	Nanda Hagedoorn

Korte inleiding

Haarlem is betrokken bij de regionale samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en werkt ook in de regio's Zuid-Kennemerland en IJmond intensief samen met andere overheden. In de afgelopen bestuursperiode is de inzet op regionale samenwerking in een stroomversnelling gekomen, hetgeen de positie van Haarlem in de regio heeft versterkt.

Actuele stand van zaken

In de MRA is Haarlem een actief deelnemer in de diverse platforms, zie ook www.metropoolregioamsterdam.nl. Hierbij heeft Haarlem vooral kunnen profiteren van metropolitane inzet op kantorenbeleid, hoogwaardig woonmilieu, Zuidas, Schiphol, Haven, toerisme, landschap en bereikbaarheid. Op de site is ook het document "doorbouwen op het fundament" te vinden: een handreiking voor de coalitieprogramma's. Zie ook de [Economische Verkenningen](#) de [Intergemeentelijke Structuurscan Zuid-Kennemerland](#) en [de visie MRA West](#). Daarnaast wordt regionaal samengewerkt in diverse gemeenschappelijke regelingen, zoals Paswerk, Regionale Uitvoeringsdienst (RUD), Veiligheidsregio, Cosensus etc. De gemeente Zandvoort heeft formeel verzocht de ambtelijke samenwerking met Haarlem te intensiveren. De gesprekken tussen Haarlem en Zandvoort bevinden zich in een beginfase waarin vooral gezocht wordt naar een voor beide gemeenten passende vorm van samenwerking. Een fusie van de ambtelijke organisaties wordt (op termijn) niet uitgesloten.

Wat is urgent in 2014?

- Versterking internationale concurrentiepositie
- Uitvoering regionale bereikbaarheidsvisie
- Ontwikkeling ambtelijke samenwerking met de gemeente Zandvoort

Betrokken partners

- De gemeenten Zuid-Kennemerland, IJmond en MRA alsmede de provincie Noord-Holland
- Bedrijfsleven en kennisinstellingen als InHolland en Nova College
- Gemeente Zandvoort

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

- Democratische legitimiteit bij regionale afspraken moet goed geborgd worden door het betrekken van gemeenteraden.
- Een sterke positie in de MRA schept verplichtingen in tijdsinvestering, maar soms ook in financiële bijdragen. Deze (soms nieuwe) investeringen zullen in het licht van de bezuinigingen zorgvuldig moeten gewogen worden met het behalen van de Haarlemse doelstellingen.

Structuurvisie Openbare Ruimte

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Beleidspool
Afdelingshoofd	Nanda Hagedoorn

Korte inleiding

De Raad heeft op 20 april 2005 het Structuurplan Haarlem 2020 vastgesteld. Met het inwerkingtreden van de Wet ruimtelijke ordening medio 2008 is dit structuurplan van rechtswege een structuurvisie geworden. Het hebben van een dergelijke structuurvisie voor de gemeente Haarlem is een wettelijke verplichting.

De structuurvisie uit 2005 omvat voornamelijk een visie op de bebouwde omgeving van Haarlem en de ontwikkeling daarvan.

Voor de onbebouwde omgeving is op het schaalniveau van een structuurvisie onvoldoende richtinggevend kader beschikbaar. Daarnaast is de druk op de openbare ruimte groot, hetgeen tot dilemma's leidt bij herinrichtingopgaven. De openbare ruimte/het publiek domein is beperkt in een dichtbebouwde stad als Haarlem. De ambitie is groot en ieder gewenste of wettelijk opgelegde functie kent haar eigen ruimteclaim.

Door de commissie Beheer en Ontwikkeling van de gemeenteraad is begin 2010 gesteld dat een integrale visie op de openbare ruimte gewenst is. De Structuurvisie Openbare Ruimte wordt opgesteld om aan dit verzoek te kunnen voldoen.

Als deelherziening van de bestaande structuurvisie zal de nieuwe Structuurvisie Openbare Ruimte het kader bieden voor de ruimtelijke ontwikkeling, herstructurering en het beheer & onderhoud van het publiek domein in de stad.

In de eerste fase is een [hoofdlijnennotitie](#) als vertrekpunt voor de Structuurvisie Openbare Ruimte opgesteld (collegebesluit 10 juli 2012).

Van de tweede fase was het resultaat een [Voorontwerp Structuurvisie Openbare Ruimte](#) (collegebesluit 2 juli 2013). Dit voorontwerp is een uitwerking van de hoofdlijnennotitie en omvat de hoofdkoers en doelstelling tot 2040, opgaven en economische en ruimtelijke potenties met voorstellen voor kwaliteitsverbetering en het gewenste programma voor de openbare ruimte.

Actuele stand van zaken

In 2014 wordt gestart met het opstellen van het Ontwerp Structuurvisie Openbare Ruimte (fase drie). Fase drie houdt de uitwerking van het voorontwerp in. In het ontwerp SOR zal voor elke opgave of ambitie voor de openbare ruimte die leidt tot een knellende ruimteclaim in 2040, het keuzepalet worden voorbereid en uitgewerkt.

Bij dit ontwerp hoort een plan-milieu effect rapportage en een (derde) participatietraject. Aan het einde van fase drie is het college van B&W bevoegd om het ontwerp vrij te geven voor inspraak.

Wat is urgent in 2014?

Het ontwerp SOR wordt in 2014 ter bespreking aangeboden aan de commissies Beheer en Ontwikkeling en ter vrijgave voor inspraak aan het college van B&W.

Betrokken partners

Bewoners van Haarlem, Wijkraden, belangenverenigingen, corporaties en andere participanten.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Geen

Ontwikkelstrategie Haarlem Oost

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Beleidspool
Afdelingshoofd	Nanda Hagedoorn

Korte inleiding

Het oostelijk gedeelte van de gemeente Haarlem kent ruim 50 kaders en 70 initiatieven/projecten met een visionair karakter. De dagelijkse uitvoering van projecten (zowel met betrekking tot de openbare ruimte als de bouwopgave) ondervindt daar hinder van. Dit geldt voor de inhoud maar ook voor de processen van deze projecten. Er is onduidelijk welk kader de prioriteit heeft en de vele plannen kennen verschillende uitgangspunten, soms zelfs contrair aan elkaar. In de uitvoeringsfase van een project moet daardoor de afweging op inhoud nog plaatsvinden, hetgeen leidt tot vertraging. Daarnaast is de behoefte aan een duidelijke focus groot. Relevante keuzes laten tot nu toe op zich wachten en de argumentatie bij het wel of niet mee werken aan externe initiatieven kent onvoldoende houvast. De tijd is nu gekomen om te bepalen welk van deze ambities en plannen zich lenen om te worden gebracht tot het niveau van strategische uitvoering en te koppelen aan e

Actuele stand van zaken

Het resultaat van dit project wordt opgeleverd in 2014. Het eindresultaat is een uitvoeringstrategie als basis voor het uitvoeringsprogramma Haarlem Oost, waardoor gestart kan worden met de fysiek ruimtelijke ontwikkeling van dit stadsdeel. Dit betekent dat we geen nieuwe visie gaan opstellen, maar de bestaande plannen en visies prioriteren en afstemmen. Het eindproduct is de [Ontwikkelstrategie Haarlem Oost](#). Deze Ontwikkelstrategie fungeert als uitwerking van de opdracht die in het coalitieakkoord benoemd is over verdichten in grijs met een kwaliteitsimpuls als doel.

Wat is urgent in 2014?

Het rapport Ontwikkelstrategie is maart 2014 ter vaststelling aan het college van B&W aangeboden en wordt besproken in de commissies Beheer en Ontwikkeling.

Betrokken partners

De corporaties Ymere, PreWonen en Elan, en de Industrie Kring Haarlem.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Geen

Gebiedsgericht werken

Hoofdafdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdelingshoofd	Karin Meulenbelt

Korte inleiding

De gemeente wil meer slagkracht in de wijken bereiken. Dit doen we door het gebiedsgericht werken een sleutelrol te geven. Het doel van gebiedsgericht werken is het effectief en efficiënt realiseren van maatschappelijke resultaten met een minimum aan overlast voor de burger. Waar voorheen uitvoeringswerkzaamheden door verschillende afdelingen langs elkaar heen in de gebieden werden uitgevoerd, moet het gebiedsgericht werken leiden tot goede en integrale samenhang tussen beleid en uitvoering waarbij voor de korte en lange termijn gedacht wordt vanuit de gebieden.

Belangrijke instrumenten voor het gebiedsgericht werken zijn gebiedsopgaven en de gebiedsprogramma's.

De gebiedsopgave geeft een integraal beeld van de ontwikkeling van het gebied op middellange termijn (4-5 jaar). Het gebiedsprogramma geeft jaarlijks aan wat in de gebieden wordt uitgevoerd.

Relevante documenten:

- [Gebiedsopgaven en gebiedsprogramma's 2014](#)
- [gebiedsopgave Centrum](#)
- [gebiedsopgave Noord](#)
- [gebiedsopgave Oost](#)
- [gebiedsopgave Zuid-West](#)
- [gebiedsopgave Schalkwijk](#)

Actuele stand van zaken

Het college heeft de gebiedsopgave 2014-2018 en de gebiedsprogramma's 2014 voor vijf stadsdelen vastgesteld. De gebiedsprogramma's geven aan wat er in 2014 gaat gebeuren. De uitvoering ligt voor een deel bij onze partners: woningbouwcorporaties, welzijnsinstellingen, politie en zorginstellingen.

Wat is urgent in 2014?

In het verkiezingsjaar wordt de gebiedsopgave 2014-2018 herijkt naar het nieuwe coalitie programma. In 2014 wordt het gebiedsprogramma 2014 uitgevoerd en tegelijkertijd wordt de gebiedsprogramma's 2015 voorbereid.

Betrokken partners

In de uitvoering ligt voor een deel bij woningbouwcorporaties, ontwikkelaars, welzijnsinstellingen, politie en zorginstellingen

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

n.v.t.

Programma 6 Economie en Cultuur

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Economie en Cultuur
Afdelingshoofd	Jorien Kaper

Korte inleiding

Dit programma heeft tot doel de versterking van de zakelijke dienstverlening en toeristische en culturele aantrekkingskracht.

Haarlem is een aantrekkelijke stad om te werken, wonen, bezoeken en te recreëren. Als centrumstad aan de westflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is in het economische krimpjaar 2013 bijgedragen aan het behoud van de (internationale) concurrentiepositie van de MRA. De bijdrage is geleverd door een relatief hoogopgeleide beroepsbevolking met hoge arbeidsparticipatie en sterke economische sectoren, zoals het toerisme (cultuur, evenementen, hotels, cruise-/pleziervaart), de detailhandel, de horeca, de zorg en de zakelijke en creatieve dienstverlening.

Subdoelstellingen:

1. Meer ruimte voor bedrijven in de topsectoren;
2. Concurrerend en hoogwaardig ondernemingsklimaat;
3. (Behoud van een) gevarieerd basisaanbod van cultuur en erfgoed;
4. Stabiele kunst- en cultuurdeelname door Haarlemmers;
5. Meer bezoekers (toeristen en recreanten).

Economie

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Economie en Cultuur
Afdelingshoofd	Jorien Kaper

Actuele onderwerpen

Innovatie en arbeidsmarktbeleid zijn thema's waar de gemeente stimulerend in optreedt. 3D Printing kan voor het bedrijfsleven nieuwe oplossingen bieden in productieprocessen. Tevens kan het voor jongeren een eerste kennismaking met techniek zijn en zodoende hen een stimulans geven om voor technisch onderwijs te kiezen. Aan de Oudeweg wordt gedurende twee jaar een locatie ontwikkeld waar technische bedrijven ruimte hebben voor innovatieve productontwikkeling. Eén daarvan is 3D Makerszone waar jongeren op een laagdrempelige manier kennismaken met de mogelijkheden van 3D printing. Hiervoor wordt een EFRO-aanvraag ingediend., waarvoor in 2014 draagvlak gezocht wordt.

In aansluiting op de in 2013 vastgestelde [regionale detailhandelsvisie](#) wordt de lokale **detailhandelsnota** op dit moment geactualiseerd. Onderdeel hiervan is een visie op (dreigende) leegstand worden gegeven. De contouren van het nieuwe beleid worden met vertegenwoordigers van ondernemers en winkeliers in de stad besproken. Een belangrijk onderdeel van de nota is de ontwikkeling van beleid op leegstand.

De leegstand in Haarlem in de detailhandel is op dit moment nog relatief aan de lage kant, maar de voorspellingen voor de periode tot 2020 landelijk zijn dat 20 tot 30% van de huidige marktruimte (landelijk) zal verdwijnen.

Uitvoering geven aan het [convenant binnenstad 2013-2017](#) dat is vastgesteld in de Centrum Management Groep. Het convenant heeft als ambitie een sterker ondernemings- en cultureel klimaat in de binnenstad.

Er wordt een nieuwe opzet gemaakt voor een aparte CMG stichting en tevens een overlegstructuur die hierbij aansluit. In de CMG zijn partners vanuit het bedrijfsleven vertegenwoordigt.

De [arbeidsmarktagenda 2014-2016](#) is door het college in januari (2014/653) vastgesteld. De arbeidsmarktagenda geeft de kaders waaraan besluiten van het bestuur ten aanzien van het beleid worden getoetst. De agenda zet in op een aantal onderwerpen als terugdringen voortijdig schooluitval, stimulering technisch onderwijs en ondernemerschap en het bestrijden van de werkloosheid. De nota is op 13 maart besproken in de raad. De realisatie van het Werkplein als centrum van de arbeidsmarktregio is een belangrijke actie voor 2014.

Op basis van een burger initiatief ligt er een toezegging van het college initiatieven van de markt te ondersteunen die dienen te leiden tot een **glasvezel** netwerk voor bewoners. Gezien het feit dat zelfstandigen en ook werknemers steeds meer vanuit huis werken is een dergelijk (snel) netwerk van belang voor de economische toekomst van de stad.

De firma Reggefiber heeft aangegeven in Haarlem met de aanleg van een glasvezel netwerk te willen starten. Er ligt een concept samenwerking overeenkomst klaar tussen gemeente en Reggefiber die ambtelijk is voorbereid. Vooralsnog blijft onduidelijk of Reggefiber ook echt in 2014 met het project start.

De ontvangen subsidie bijdrage is beperkt tot de jaren 2014 /2015. Zonder deze bijdrage heeft Haarlem geen middelen om het project te faciliteren. De voltooiing van het project over de hele stad is problematisch als Reggefiber later start.

Cultuur en Erfgoed

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Economie en Cultuur
Afdelingshoofd	Jorien Kaper

Korte inleiding

In de cultuurmonitor Haarlem 2013 wordt inzicht gegeven in de bezoekersaantallen van de culturele instellingen en podia. De bezoekersaantallen van de culturele instellingen zijn goed, die van de podia zijn gelijk gebleven. www.haarlem.nl/cultuurmonitor2013

Actuele stand van zaken

In de [Cultuurnota Haarlem 2013-2020](#) zet de gemeente Haarlem in op het behoud van een kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod, waar zoveel mogelijk inwoners van Haarlem en de regio aan deelnemen, en dat bijdraagt aan de aantrekkingskracht van de stad voor zowel bezoekers als toeristen.

Wat is urgent in 2014?

POPSCHOOL EN OEFENRUIMTEN

Stichting Hart verhuist in 2014 naar locaties op de Kleine Houtweg 18 en 24. De popschool van Hart blijft achter in De Egelantier om geluidstechnische redenen. De aanwezigheid van de popschool in de Egelantier is een gedoogsituatie, er moet worden gezocht naar een structurele oplossing, bij voorkeur in samenhang met oefenruimtes voor popbandjes. Voorkeurslocatie is het Nieuwe Energie-terrein, maar ook andere locaties in stad zijn bespreekbaar.

Er is in 2014 momentum door de komst van het Glazen Huis in Haarlem (3FM/ Serious Request).

CULTUUREDUCATIE

Opzetten van een lokaal convenant Cultuuronderwijs in samenwerking met schoolbesturen en culturele instellingen. In vervolg op de ondertekening van het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs (december 2013). Dit convenant zal duurzame en concrete afspraken bevatten over de manier waarop partijen zich zullen inspannen om Cultuuronderwijs beter te verankeren in het basisonderwijs.

ERFGOED EN RUIMTE

Als één van de acties uit de [Nota Erfgoed en Ruimte](#) besluit het college in najaar 2014 over de definitieve vormgeving van de interactieve cultuurhistorische waardenkaart met daarbij het toelichtende ontwerp-beleidskader.

Het college geeft dit ontwerp-beleidskader dan vrij voor de inspraak.

Betrokken partners

Stichting Hart, Stichting Patronaat, mogelijk ook in combinatie met InHolland (Music Academy).
Stichting Museum het Dolhuys.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Specifiek voor dossier popschool Hart/oefenruimten:

- Vooralsnog geen budget voor gereserveerd;
- Hart en Patronaat kunnen slechts deels in exploitatie voorzien;
- Relatie met dossier Nieuwe Energie terrein.

Toerisme, recreatie

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Economie en Cultuur
Afdelingshoofd	Jorien Kaper

Korte inleiding

Het plan van aanpak [Kansenkaart watertoerisme](#) is vorig jaar vastgesteld. Komend jaar wordt hier uitvoering aan gegeven door middel van een uitvraag richting geïnteresseerde marktpartijen. Tevens wordt door de gemeente de riviercruisevaart gestimuleerd door middel van samenwerking met Amsterdam Cruise Port.

Actuele stand van zaken

Er wordt een programma van eisen opgesteld ten behoeve van de uitvraag voor het realiseren van aanlegplaatsen. De gemeente faciliteert hierin en zal de voorzieningen aan de markt laten om te financieren en te exploiteren.

Wat is urgent in 2014?

n.v.t.

Betrokken partners

Haarlem Marketing

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

n.v.t.

Programma 7 Werk en inkomen

Hoofdafdeling	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Afdelingshoofd	Eric Dorscheidt

Korte inleiding

De hoofddoelstelling van de gemeente met betrekking tot Werk en Inkomen is zoveel mogelijk Haarlemmers financieel en economisch zelfredzaam te laten zijn door het hebben van werk. Zelfredzaamheid betekent dat Haarlemmers, al dan niet met hulp, zelfstandig functioneren. Voor inwoners die niet kunnen voorzien in hun eigen inkomen biedt de gemeente een financieel vangnet met tijdelijke inkomensondersteuning. Zie voor de wijze waarop dat gebeurt de programmabegroting 2014- 2018 :

- Beleidskeuzenota Participatiewet
- [Intensivering Social Return on Investment in Haarlem](#)
- [Werk!](#)
- [Samen voor Elkaar](#)
- Samen voor Elkaar: groeien naar financiële zelfredzaamheid
- Visienota handhaving
- [Kaderstelling voor het Strategisch Bedrijfsplan 2011-2014 Sociale Zaken en Werkgelegenheid gemeente Haarlem: Kans en Kracht](#)
- Beleidsplan Schulddienstverlening
- [Definitieve afwikkeling beëindiging loonkostensubsidie](#)
- Het doel voor ogen: Startnotitie Minimabeleid 2011-2014

Actuele stand van zaken

Op dit moment bereidt de gemeente zich voor op de drie decentralisaties vanuit het Rijk, waarvan de Participatiewet de belangrijkste is voor dit domein. Ook vindt voorbereiding plaats ten aanzien van de vorming van de Werkbedrijven (vanaf 2015) en het Werkplein (zomer 2014). Daarnaast vindt voorbereiding plaats op de invoering van de Wwb maatregelen per 1 januari 2015.

Wat is urgent in 2014?

Bestuurlijke aandacht is nodig voor invoering van de Participatiewet en maatregelen Wwb, oa verordeningen. Daarnaast is er aandacht nodig voor de vorming van het Werkplein.

Betrokken partners

Diverse partners in het Sociaal Domein
Paswerk
Agros
regiogemeenten

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Deze worden per beleidsveld toegelicht.

Werk en reïntegratie

Hoofdafdeling	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Afdelingshoofd	Eric Dorscheidt

Korte inleiding

Gemeenten worden met ingang van 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet. De Participatiewet voegt de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wajong samen. In de [Beleidskeuzenota Participatiewet](#) Haarlem en Zandvoort zijn kaders en uitgangspunten geformuleerd waarmee uitvoering gegeven gaat worden aan deze wet. Deze nota is in januari 2014 in de raden van Haarlem en Zandvoort vastgesteld. Haarlem en Zandvoort hebben nauwe samenwerking gezocht in de voorbereiding en in de implementatie van de Participatiewet.

Actuele stand van zaken

Er is een projectplan opgesteld waarin omschreven staat wat er dit jaar moet gebeuren om beide organisaties gereed te hebben om de Participatiewet uit te voeren. Let wel: op het moment van schrijven is de Participatiewet nog niet in de Tweede Kamer aangenomen. De onduidelijkheid die dat veroorzaakt brengt risico's met zich mee.

Wat is urgent in 2014?

In de bovengenoemde Beleidskeuzenota is aangegeven dat op een aantal onderwerpen nader beleid geformuleerd gaat worden. Dat geldt o.a. voor de volgende onderwerpen: keuzes in de samenwerking op het Werkplein en inrichting Werkbedrijf, instrumenten Participatiewet, zoals loonkostensubsidie en tegenprestatie en een nota over financiële consequenties. Ook dienen verordeningen te worden vastgesteld door de Raad.

Betrokken partners

UWV, Paswerk, regiogemeenten.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

- Budgetten zijn nog niet bekend.
- Onvoldoende middelen in relatie tot uitbreiding van de doelgroep.
- Efficiencykortingen op de budgetten m.i.v. 1 januari 2015
- De bezuinigingen op het Participatiebudget worden voortgezet, waardoor er minder geld is voor een groeiend klantenbestand.
- Aanhoudende crisis bemoeilijkt de kansen op betaald werk van de doelgroep Participatiewet
- De nieuwe doelgroepen zijn vaak moeilijk bemiddelbaar naar werk, waardoor de situatie kan ontstaan dat zij langdurig aangewezen zijn op een inkomensvoorziening.
- Tekort op de Wsw: dit tekort wordt gedekt door inzet van het budget voor bemiddeling naar werk. Bij een oplopend tekort en afnemend budget nemen de beschikbare middelen voor inzet op bemiddeling naar werk in hoog tempo af.

Handhaving

Hoofdafdeling	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Afdelingshoofd	Eric Dorscheidt

Korte inleiding

Handhaven betekent dat Haarlemmers aangesproken worden op het naleven van de verplichtingen die verbonden zijn aan de voorzieningen en ondersteuning die geboden wordt. Door de focus te leggen op de naleving van verplichtingen, wordt er bijgedragen aan dat Haarlemmers de regie over hun eigen oplossing hebben en dat de ondersteuning geboden wordt waar dat nodig is. Daarmee zorgen we voor een doelmatig voorzieningenaanbod. Handhaving levert daarom een bijdrage aan de veranderboodschap die voor het Sociaal Domein is vastgesteld.

Actuele stand van zaken:

Beleidsnota "[Visie op Handhaving](#)"

Kortweg gesteld richten wij ons op:

- Alle ingediende aanvragen WWB worden gescreend op mogelijke frauderisico's (handhaving aan de poort);
- Afdoen van alle (anonieme) meldingen;
- Het afdoen van witte fraude signalen (belastingdienst);
- Het afdoen van vermogenssignalen (belastingdienst);
- Ondersteuning en advisering aan Service center
- Het afdoen van onderzoeken op basis van risicoprofielen;
- Het afdoen van fraudeonderzoeken van de omliggende gemeenten.

In het licht van versterkte handhaving (preventief) aan de poort is in 2013 een project gestart waarbij de controle van dak- en thuislozen (risicoprofiel) is geïntensiveerd. Op basis van de pilot kan geconcludeerd worden dat dit gemiddeld 60% van de aanvragen van adreslozen aan de poort tegenhoudt, waardoor noodzakelijke beëindigingen en fraudeonderzoeken voorkomen worden. De preventieve inzet van Handhaving leidt derhalve tot een verminderde repressieve inzet.

Urgentie in 2014

Geen specifieke urgentie

Betrokken partners:

Omliggende gemeenten: ten behoeve van de omliggende gemeenten zoals Zandvoort worden handhavingstaken uitgevoerd; dit ligt vast in DVO's.

Risico's

Inkomen

Hoofdafdeling	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Afdelingshoofd	Eric Dorscheidt

Korte inleiding

Alleen Haarlemmers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die niet direct aan het werk kunnen, krijgen recht op een uitkering. Haarlemmers die direct bemiddelbaar zijn voor werk gaan naar Paswerk. Daarnaast wordt ingezet op een goede handhaving aan de poort, waardoor alleen zij die daar daadwerkelijk recht op hebben in aanmerking komen voor inkomensondersteuning. Als gevolg van de economische crisis stijgt het aantal aanvragen voor tijdelijke inkomensondersteuning. Daardoor stijgt het bestand.

Met het wetsvoorstel Wwb Maatregelen per 1 januari 2015 wordt de kostendelersnorm ingevoerd. Mensen die gezamenlijk in een huis wonen, hebben gezamenlijke kosten van de huishouding. Hierdoor zijn de kosten per persoon lager, dan wanneer deze persoon alleen zou wonen. Het kabinet wil daarom dat de hoogte van de uitkering wordt aangepast als een uitkeringsgerechtigde met meerdere mensen een woning deelt.

Actuele stand van zaken

De doelstelling van de gemeente is om in samenspraak met de strategische partner Paswerk voor wat betreft het aantal bijstandsontvangers 3 % beter te scoren dan het landelijk gemiddelde. Dat betekent dat als het landelijk gemiddelde stijgt het Haarlemse bestand eveneens stijgt. Echter, 3% minder dan het landelijk gemiddelde.

De gemeente bereidt zich voor op invoering van de Participatiewet en de aanpassingen Wwb per 1 januari 2015.

Wat is urgent in 2014?

- Door invoering van de Participatiewet in 2015 dient de gemeente zich voor te bereiden op een toename van het bestand met klanten die een lange afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Daar kan op verschillende wijzen mee worden omgegaan en dient beleid op te worden geformuleerd.
- Voorbereiden van de organisatie op Wwb aanpassingen kostendelersnorm per 1 januari 2015.
- Wijziging (bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten) objectief verdeelmodel BUIG.

Betrokken partners

n.v.t.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

- Wijzigingen hoogte BUIG waardoor dekkingstekort kan ontstaan op de Wwb.
- Dit dekkingstekort kan in eerste instantie gedekt worden uit de Wwb reserve. Bij inzet van deze reserve voor andere doelen zoals algemeen bezuinigingstaakstelling kan een situatie ontstaan dat er een beroep moet worden gedaan op algemene middelen.

Minimabeleid

Hoofdafdeling	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Afdelingshoofd	Eric Dorscheidt

Korte inleiding

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van de minima is gericht op activering. Hiertoe zijn grote beleidswijzigingen in 2013 doorgevoerd. De effecten van de wijzigingen worden in de loop van 2014 zichtbaar.

Ten aanzien van de minimaregelingen zijn er wettelijke beperkingen voor categoriale minimaregelingen op grond van de Wet werk en bijstand. In de nieuwe Participatiewet wordt de wettelijke grens verruimd en op veel gebieden afgeschaft. De gemeente krijgt nadrukkelijk de ruimte om op individuele gevallen beleid te maken.

Naast de programmabegroting 2014-2018 biedt ook de 3^e Berap 2013 relevante informatie over dit onderwerp. En zie ook [Startnotitie Minimabeleid 2011-2014](#) en de nota [Samen voor Elkaar: groeien naar financiële zelfredzaamheid](#).

Actuele stand van zaken

De rijks gelden voor de minima worden gestort in het gemeentefonds middels de algemene uitkering. De belastingdienst heeft veel taken overgenomen van de gemeente en daarvoor ook budget gekregen, onder andere de kindertoeslag en kinderopvangtoeslag vallen hieronder.

In het kader van de bestrijding van de armoede, is in 2013 een extra bedrag beschikbaar gesteld voor de schuldpreventie en minima. Met ingang van 2014 wordt structureel een extra bedrag voor deze doelen beschikbaar gesteld middels een bijdrage in het gemeente fonds van ca. 550.000 euro.

Wat is urgent in 2014?

Bij de 3^e bestuursrapportage 2013 is motie 24 “Minima maximaal bereikt” aangenomen. In deze motie wordt opgeroepen om het gebruik van de minimavoorzieningen te optimaliseren. Deze motie zal in het tweede kwartaal 2014 uitgewerkt worden.

In 2014 komt een wetwijziging met betrekking tot “Maatregelen WWB”, hierin worden de mogelijkheden tot categoriale Bijzondere Bijstand beperkt en de mogelijkheden tot individuele Bijzondere Bijstand verruimd. De beleidsinvulling hiervan moet in 2014 worden ontwikkeld. Naar verwachting gaat de wetwijziging per 1 januari 2015 in.

Betrokken partners

De gemeente zoekt voor de Haarlempas aansluiting bij het Jeugd sportfonds (JSF) en Jeugd cultuurfonds (JCF) om meer kinderen te laten participeren in de samenleving. Daarnaast vergoedt de Gemeente het gebruik van de peuterspeelzalen door middel van HaarlemPas.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Alle Minima regelingen zijn open einde regelingen. Dat houdt in dat het budget overschreden kan worden op het moment dat er meer aanvragen zijn, zeker als de doelgroep in 2014 beter bereikt zal worden door de uitwerking van de motie 24.

Schulddienstverlening

Hoofdafdeling	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Afdelingshoofd	Eric Dorscheidt

Korte inleiding:

Haarlemmers zoveel mogelijk economisch zelfredzaam te laten zijn, waarbij niet of slechts beperkt een beroep hoeft te worden gedaan op onze diensten. Daarbij is schulddienstverlening dé ondersteuning bij financiële problematiek die burgers van Haarlem (en buiten gemeenten) helpt in hun eigen kracht te gaan staan om hun financiële probleem op te lossen.

Beleid Schulddienstverlening ligt vast in de wet schuldhulpverlening, het [beleidsplan 'Op eigen benen'](#), de beleidsregels schulddienstverlening en de Gedragscode Schuldregeling

Actuele stand van zaken:

De toenemende schuldenproblematiek vormt een groot maatschappelijk probleem in Nederland. De afgelopen jaren is er een duidelijke toename te zien van het aantal mensen dat een beroep doet op de schuldsanering. Deze tendens is niet alleen landelijk waarneembaar, ook de Gemeente Haarlem ziet een aanzienlijke toename van het aantal aanvragen schulddienstverlening sinds 2010. In dat jaar deden 708 mensen een beroep de gemeente. In de daarop volgende jaren steeg dit aantal tot 1100 in 2011 en 1067 in 2012. De voorlopige cijfers van 2013 laten zien dat we ook dit jaar weer een groot aantal aanvragen hebben.

Behalve een toename in het aantal aanvragen zien we ook een toename van de complexiteit van de aanvragen. Daar waar het voorheen veelal minima met schuldenproblematiek betrof, zien we momenteel een toename van het aantal aanvragen van mensen met koopwoningen en een restschuld en 'omgevallen' ex-ondernemers.

Schulddienstverlening is meer dan alleen zorgen voor een geslaagde schuldbemiddeling en betreft ook preventie, budgetbeer en in de toekomst ook een vorm van nazorg.

Wat is urgent in 2014?

De wet schuldhulpverlening is in juli 2012 ingevoerd en sinds die datum is het bieden van integrale schulddienstverlening, inclusief vroegtijdige signalering en preventie, een wettelijke taak van de gemeente geworden. Los van het feit dat de betreffende wet een zogeheten raamwet is, waarbij veel beleidsvrijheid aan de gemeente wordt gelaten, is het wel duidelijk dat de Algemene wet bestuursrecht (en dus een publiekrechtelijke aanpak) van toepassing is.

Betrokken partners:

Humanitas (verzorgt de administratieve ondersteuning aan klanten in het voortraject);

Kontext: ondersteuning van klanten met complexe achtergrond (bijzondere doelgroepen);

Omliggende gemeenten: Zandvoort, Heemstede, Bloemendaal, Haarlemmerliede: gemeente verricht de werkzaamheden voor SDV ten behoeve van de omliggende gemeenten (door middel van DVO's)

Risico's:

Door het Rijk is structureel meer geld beschikbaar gesteld dat bedoeld is voor de ondersteuning van minima en schulddienstverlening. Incidentele besteding in 2014 richt zich op jongeren; de structurele gelden zijn gereserveerd binnen het sociaal domein. Het groeiend aantal aanvragen en de toename van de complexiteit van de aanvragen kan leiden tot het oplopen van wachttijden. Financiële risico's kunnen zich voordoen bij het verlenen van zogeheten saneringskredieten (waarbij de schuld in een keer afgelost wordt door middel van een krediet) omdat de gemeente borg moet staan voor dergelijke kredieten.

Programma 8 Bereikbaarheid en mobiliteit

Autoverkeer en verkeersveiligheid

Hoofdafdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer en Stadszaken
Afdeling	OGV
Afdelingshoofd	Rob Koning / Daniëlle de Boo

Korte inleiding

- De verkeersprojecten uit de [Regionale Bereikbaarheidsvisie](#) worden met de regionale partners verder uitgewerkt.
- De bereikbaarheidsprojecten uit de notitie ‘[Haarlem en de autobereikbaarheid vanuit het oosten](#)’ bevinden zich in verschillende uitvoeringsfasen.
- Met de in 2013 vastgestelde [Parkeervisie](#) is een kader geschapen voor de uitvoering van auto- en fietsparkeerprojecten die mede positieve gevolgen hebben voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid.
- Het [voortontwerp Structuurvisie Openbare Ruimte](#) geeft de hoofdlijnen aan voor de toekomstige bereikbaarheid van Haarlem .

Actuele stand van zaken

- Eind 2013 is het [regionale mobiliteitsfonds](#) opgericht ter financiering van regionale bereikbaarheidsprojecten.
- Specifieke verkeersprojecten zijn opgenomen in de vastgestelde gebiedsprogramma's

Wat is urgent in 2014?

- Beleidsregels elektrische laadpalen
- Specifieke verkeersprojecten zijn opgenomen in de vastgestelde gebiedsprogramma's

Betrokken partners

- Bewoners en ondernemers
- Wijkraden
- Verkeerspolitie
- Omliggende gemeenten
- Provincie Noord-Holland
- Belangenverenigingen als Fietsersbond en Rover

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Bij bezuinigingen op het domein van verkeer en vervoer is er een kans op een afname van de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid.

OV en langzaam verkeer

Hoofdafdeling	Stadszaken / Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdeling	OGV
Afdelingshoofd	Rob Koning / Daniëlle de Boo

Korte inleiding

De verkeersprojecten uit de Regionale Bereikbaarheidsvisie worden met de regionale partners verder uitgewerkt.

Met de in 2013 vastgestelde Parkeervisie is een kader geschapen voor de uitvoering van fietsparkeerprojecten

Het voorontwerp Structuurvisie Openbare Ruimte geeft de hoofdlijnen aan voor de toekomstige fiets- en openbaarvervoer-bereikbaarheid van Haarlem.

Andere relevante documenten:

- [Actielijst voor actualisatie HVVP](#)
- Voortgangsrapportage [Uitvoeringsprogramma Fietsinfrastructuur](#)
- OV Visie 2020 (van de provincie Noord-Holland)
- Nota van Uitgangspunten concessie Haarlem -IJmond (provincie Noord-Holland)

Actuele stand van zaken

- Eind 2013 is het regionale mobiliteitsfonds opgericht ter financiering van regionale bereikbaarheidsprojecten, waaronder het regionaal fietsnetwerk.
- Met de partners in de binnenstad wordt vanaf februari 2014 de koers ten aanzien van fietsparkeren, met name in de binnenstad, bepaald.
- Begin 2014 start bouw van de Fietsgevel
- Voorbereiding van nieuwe (per december 2015) concessie Haarlem-IJmond

Wat is urgent in 2014?

- Fietsparkeren en -handhaving in de binnenstad
- Quick-win projecten ter verbetering doorstroming openbaar vervoer
- Lijn 140 R-net vanaf december 2014

Betrokken partners

- Bewoners en ondernemers
- Wijkraden
- Verkeerspolitie
- Omliggende gemeenten
- Provincie Noord-Holland
- Stadsregio Amsterdam
- Belangenverenigingen als Fietsersbond en Rover

Parkeren

Hoofdafdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer/Stadszaken
Afdeling	GOB/OGV
Afdelingshoofd	Daniëlle de Boo/Rob Koning

Korte inleiding

Ingezet wordt op verbetering van de ketenmobiliteit, het verminderen van het aantal autobewegingen en gestreefd wordt in woonwijken naar een evenwicht tussen leefbaarheid en bieden van voldoende parkeergelegenheden. Met de in 2013 vastgestelde Parkeervisie is een kader geschapen voor de uitvoering van auto- en fiets parkeervoorzieningen.

Andere relevante documenten:

- Actielijst voor actualisatie HVVP
- Voortgangsrapportage Uitvoeringsprogramma Fietsinfrastructuur
- Specifieke parkeerprojecten zijn opgenomen in de gebiedsprogramma's

Actuele stand van zaken

Met de partners in de binnenstad wordt vanaf februari 2014 de koers ten aanzien van fiets parkeren, met name in de binnenstad, bepaald.

Begin 2014 start de bouw fietsgevel/flat Kennemerplein

Opening Dreef-garage

Nieuwe parkeermeters in de stad 2014

Wat is urgent in 2014?

- Fietsparkeren- en handhaving in de binnenstad
- Betalen per minuut in parkeergarages
- Dalurenabonnementen in parkeergarages
- Gezonde parkeerexploitatie
- Nieuwe Dienstverleningsovereenkomst Spaarnelanden
- Stimulering gebruik Cronjégarage
- Vervanging parkeermeters

Betrokken partners

- Bewoners en ondernemers
- Wijkraden
- KvK
- Verkeerspolitie
- Provincie Noord-Holland
- Belangenverenigingen, zoals Fietsersbond en Rover

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

De dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Spaarnelanden voor beheer van de garages loopt af per 1-1-2015. De financiële gevolgen voor een nieuwe DVO zijn nog niet in beeld. De inkomsten parkeren dekken in 2014 waarschijnlijk niet het in de begroting opgenomen bedrag.

Programma 9 Kwaliteit fysieke leefomgeving

Hoofdafdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdelingshoofd	Ben Groeneveld

Korte inleiding

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Haarlem is in de afgelopen twee raadsperioden op orde gebracht. Door extra financiële middelen is een groot deel van het achterstallig onderhoud weggewerkt. In de *Visie en strategie beheer en onderhoud* (2013) wordt aangegeven wat er nodig is om de kwaliteit van de openbare ruimte tot en met 2023 op hetzelfde peil te houden.

Relevante documenten:

- [Nota Ruimtelijke kwaliteit](#)
- [Visie en strategie beheer en onderhoud](#)
- [Programma Onderhoudswerken 2014-2017](#)
- Gebiedsopgaven en gebiedsprogramma's 2014

Actuele stand van zaken

Zonder de compenserende maatregelen in 2013 en 2014 zaten we nu op schema bij het wegwerken van het achterstallig onderhoud. Door de bezuiniging van zes miljoen euro gaat de achterstand weer oplopen, wat zich vertaalt in een lagere kwaliteit van de openbare ruimte.

Wat is urgent in 2014?

Het herberekenen van de onderhoudsbehoefte en het benodigde budget op basis van de vastgestelde *Visie en strategie beheer en onderhoud*. Aangegeven zal worden wat de gevolgen van de compenserende maatregelen zijn voor het gewenste kwaliteitsniveau.

Het uitvoeren van het Programma Onderhoudswerken 2014.

Het opstellen van beheer- en onderhoudscontracten voor het dagelijks onderhoud van de zeven domeinen in de openbare ruimte, ervan uitgaande dat de gemeente alleen de regierol op zich neemt.

Betrokken partners

Wijkraden en andere bewonersgroepen, belangenorganisaties als de Fietsersbond, Spaarnelanden, marktpartijen.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Bij verdergaande bezuinigingen zal het achterstallig onderhoud toenemen met als risico een afnemende veiligheid en comfort voor de inwoners en verloedering van de openbare ruimte. Op de langere termijn nemen de onderhoudskosten toe. Areaal moet dan vervangen worden omdat reparatie niet meer mogelijk is.

In de *Visie en strategie* is gesteld dat, op basis van de begroting van 2013, de middelen voldoende zijn om de huidige kwaliteit van de openbare ruimte te behouden tot 2022. Er is geadviseerd om de visie na vijf jaar te actualiseren. De compenserende maatregelen maken het echter noodzakelijk om eerder te actualiseren.

Daarnaast is gesteld dat de onderhoudskosten na 2022 sterk stijgen omdat dan een groot deel van het areaal aan vervanging toe is. Om die financiële behoefte op te kunnen vangen is een bestemmingsreserve ingericht die gevuld zou worden met de precario-inkomsten van kabels en leidingen. Dit is slechts gedeeltelijk uitgevoerd. Als het aanvullen van de reserve niet wordt opgepakt ontstaat in 2022 een gat tussen de benodigde middelen en de beschikbare middelen.

Ontwikkelperspectief Binnenduinrand

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Ruimtelijk Beleid
Afdelingshoofd	Rob Koning

Korte inleiding

In het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand wordt een ontwikkelrichting geschetst voor het buitengebied (en de relatie met de omliggende kernen) aan de westkant van Haarlem. De Binnenduinrand is hét kustgebied voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en biedt hoogwaardige verblijfs-en geliefde woonmilieus. Daarnaast vormen de duinen, en landgoederenzone een hoogwaardig recreatiegebied voor de honderdduizenden inwoners van de MRA en heeft het gebied unieke cultuurhistorische, toeristische en ecologische waarde. Doel van het Ontwikkelperspectief is de Binnenduinrand weerbaar maken voor de toekomst.

Vertrekpunt voor het ontwikkelperspectief vormen de kernkwaliteiten, ambities en opgaven zoals benoemd in de in februari 2011 ondertekende intentieverklaring.

Haarlem is trekker van het ontwikkelperspectief ; het bestuurlijk opdrachtgeverschap is belegd bij het samenwerkende portefeuillehoudersoverleg (PHO) RO van Zuid-Kennemerland aangevuld met de gedeputeerde en de wethouders landschap van de betrokken gemeenten.

Actuele stand van zaken

Na de intergemeentelijke raads- en statenledenconferentie van januari 2014 (waarin het politieke draagvlak voor de beoogde ambities is getoetst), wordt momenteel de laatste hand gelegd aan het eerste concept-ontwikkelperspectief.

Verwachting is dat het eerste concept in mei 2014 met de stakeholders kan worden besproken. Hierna volgt behandeling in het PHO en rond de zomer 2014 wordt aan de colleges gevraagd de visie voor inspraak vrij te geven.

Wat is urgent in 2014?

Afronding van het ontwikkelperspectief Binnenduinrand en behandeling in de raden eind 2014.

Betrokken partners

De betrokken overheden zijn de gemeenten van Zuid-Kennemerland en de provincie Noord-Holland. Bij het opstellen van het Ontwikkelperspectief worden gebiedspartners zoals natuur-beheerorganisaties (o.a. Nationaal Park Zuid-Kennemerland (NPZK), Recreatieschap, Waternet Amsterdamse Waterleidingduinen, (AWD), Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten) en belangen-organisaties (o.a. LTO, Fietsersbond, Historische verenigingen) actief betrokken.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Democratische legitimiteit van regionale afspraken
Consistente doorvertaling visie in lokaal ruimtelijk beleid

Groengebied Amsterdam-Haarlem

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Ruimtelijk Beleid
Afdelingshoofd	Rob Koning

Korte inleiding

Onder trekkerschap van de provincie is afgelopen jaren gewerkt aan de totstandkoming van een visie (ontwikkelperspectief) voor het Groengebied Amsterdam-Haarlem. Basis was de ondertekening van de intentieverklaring in februari 2011.

De visie geeft antwoord op de vraag naar de mogelijkheden en onmogelijkheden voor ontwikkelingen in het groengebied tussen Amsterdam en Haarlem en biedt aanknopingspunten om met plannen te komen voor de verdere inrichting, zowel door het particulier initiatief als door de betrokken overheden.

Actuele stand van zaken

In september 2013 is de visie in de gemeenteraad van Haarlem vastgesteld ([Visie Groengebied Amsterdam-Haarlem](#))

Begin 2014 is een begin gemaakt met de uitvoeringsstrategie: een eerste verkenning hoe de visie concreet gemaakt kan worden, welke partijen daarbij belangrijk zijn, wat de economische mogelijkheden zijn en welke factoren de haalbaarheid van initiatieven bepalen.

Wat is urgent in 2014?

In 2014 wordt de uitvoeringsstrategie verder uitgewerkt en naar verwachting begin 2015 afgerond. Hierbij is het belangrijk dat de gemeenteraden goed worden betrokken

Betrokken partners

In projectgroep: provincie Noord-Holland en gemeenten Amsterdam, Haarlem, Haarlemmermeer, Velsen, Haarlemmerliede & Spaarnwoude en Recreatieschap Spaarnwoude
Verder betrokken: bewoners, bedrijven, Staatsbosbeheer, Rijnland etc.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Democratische legitimiteit van regionale afspraken en consistente doorvertaling visie in lokaal ruimtelijk beleid

Verwarring over onderlinge samenhang tussen uitvoeringsstrategie Groengebied Amsterdam-Haarlem en bezuinigingsplannen Recreatieschap

Milieu, leefbaarheid en duurzaamheid

Hoofdafdeling	Stadszaken
Afdeling	Milieu
Afdelingshoofd	Sjoerd Andela

Korte inleiding

Binnen dit beleidsthema gaat het vooral over duurzaamheid (Haarlem Klimaat Neutraal), het terugdringen van bestaande hinder en het voorkomen van nieuwe hinder. Alle in 2014 te ontwikkelen activiteiten staan vermeld in het [Duurzaamheidsprogramma Haarlem 2014](#).

Actuele stand van zaken

De vorig jaar verrichte activiteiten worden vermeld in de Duurzaamheidsmonitor 2013. Daarnaast wordt verwezen naar de CO2 monitor 2013, die medio dit jaar verschijnt.

Wat is urgent in 2014?

Binnen HKN (Haarlem Klimaat Neutraal) wordt ingezet op uitwerking van het energie akkoord inclusief regionale samenwerking. Op het gebied van verduurzaming van de bestaande bebouwde omgeving loopt het project Blok voor Blok af en wordt gezocht naar continuering/vernieuwing van de bestaande samenwerking. De begroting voor Haarlem Klimaat Neutraal is nog niet sluitend. Het actieplan Omgevingslawaaï is recent vastgesteld en wordt geïmplementeerd. Het beleidsplan lucht is in de afrondende fase.

De overlegstructuur rond Schiphol wordt vernieuwd en blijft aandacht vragen. Daarnaast loopt het contract voor het meetnet Schiphol per 30 november af.

Dit jaar worden de voorbereidingen getroffen voor het Bodemprogramma 2015-2019 en is het beleidskader in een afrondende fase. De Rijksmiddelen voor de uitvoering van het programma zijn nog onzeker.

Gekoppeld aan de SOR wordt een plan MER opgesteld.

Betrokken partners

Corporaties, burgerinitiatieven, bouwkolom, zorginstellingen, Parkmanagement Waarderpolder, CMG, Provincie N-H, ministeries BZK en I&M, etc.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Openbare ruimte bovengronds

Hoofdafdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdelingshoofd	Ben Groeneveld

Korte inleiding

Voor de bovengrondse openbare ruimte staat, naast de technische en functionele aspecten, ook de ruimtelijke kwaliteit in het middelpunt van de belangstelling. Daarvoor zullen voor ieder stadsdeel de handboeken voor de inrichting van de openbare ruimte (HIOR) afgerond worden. Ook het monumentaal groen, de monumentale bomen en het open houden van het Westelijk Tuinbouwgebied vragen de nodige aandacht.

Relevante documenten:

- Nota Ruimtelijke kwaliteit
- Visie en strategie beheer en onderhoud
- [Ecologisch beleidsplan](#)
- Programma Onderhoudswerken 2014-2017
- Gebiedsopgaven en gebiedsprogramma's 2014

Actuele stand van zaken

- Voor de binnenstad is in 2007 een HIOR vastgesteld. Het HIOR voor Schalkwijk ligt gereed voor besluitvorming.
- De renovatie van het rijksmonument Frederikspark is afgerond.
- De omgeving van het Hildebrandmonument is aangepakt, waarna de restauratie van het monument zelf kan starten.
- Het *Programma Onderhoudswerken 2014-2017* is vastgesteld. Daarin staat welke projecten in 2014 uitgevoerd gaan worden, met een doorkijk naar de werkzaamheden voor de daarop volgende jaren.

Wat is urgent in 2014?

- In 2014 wordt een begin gemaakt met de afronding van de HIOR'en. In 2015 moet er voor ieder stadsdeel een HIOR zijn.
- Er komt een nieuwe bomenverordening die vereenvoudigde regelgeving combineert met afdoende bescherming van bomen.
- Uitvoering van het ecologisch beleidsplan door maatregelen in beheer en onderhoud.
- Starten met het renoveren van de Haarlemmerhout.
- Het uitvoeren van het zogeheten 'verleddingsprogramma' voor de openbare verlichting, zodat onze straatlantaarns van duurzame LED-lampen voorzien worden.
- Uitvoering van het Programma Onderhoudswerken voor 2014

Betrokken partners

Wijkraden en andere bewonersgroepen, belangenorganisaties als de Fietsersbond, Spaarnelanden, marktpartijen.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Door de bezuinigingen op het onderhoudsbudget kan de door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteit niet bereikt worden. De technische en de beeldkwaliteit zullen achteruit gaan, hetgeen zich kan vertalen in een lagere tevredenheid van bewoners en een toenemend aantal meldingen.

Openbare ruimte ondergronds

Hoofdafdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdelingshoofd	Ben Groeneveld

Korte inleiding

Zorgplicht

De gemeente heeft een zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Hoe invulling wordt gegeven aan die zorgplicht is vastgelegd in het [Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2014-2017](#).

Kern van dit VGRP is dat de komende jaren onderzoek gedaan moet worden naar:

- het grondwater;
- de staat van het riool;
- de effectiviteit van het rioolnet,
- effect van het riool/ de overstorten op de kwaliteit van het oppervlaktewater;
- beginselen *assetmanagement*.

Op basis van de onderzoeken kan een nieuw investeringsprogramma worden opgesteld voor het riool en de drainagesystemen. Tot die tijd wordt terughoudend geïnvesteerd in vervangingsonderhoud en worden geen nieuwe bergbezinkbassins aangelegd

Met zogeheten *assetmanagement* wordt onderzocht op welke wijze het onderhoud van het rioolareaal in regie kan worden gezet. Door informatie over de staat van het areaal, de benodigde onderhoudsmaatregelen en de uiteindelijke kosten per object kan gestuurd worden op investeringen en onderhoudsbudget.

Grondwater

Hogere grondwaterstanden kunnen problemen opleveren in kelders en kruipruimten, maar drooglegging op particulier terrein is de verantwoordelijkheid van de eigenaar. De gemeente heeft als grondwaterzorgplicht dat in het openbare gebied de maatregelen getroffen moeten worden die structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand zoveel mogelijk voorkomen of beperken.

Actuele stand van zaken

Als gevolg van de natte winters van 2012 en 2013 is de grondwaterstand hoger dan gebruikelijk. Het kost de bodem tijd om deze enorme hoeveelheden te verwerken. Er is een start gemaakt met het actualiseren van het grondwatermeetnet en, in samenwerking met de omliggende gemeenten, wordt een digitaal waterloket voorbereid.

Wat is urgent in 2014?

Onderzoek naar aanpassingen in het grondwaterbeheersysteem van Haarlem.

Betrokken partners

Wijkraden en andere bewonersgroepen, belangenorganisaties, Rijnland, Spaarnelanden, marktpartijen.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Met bewoners die te maken hebben met grondwateroverlast zijn we in gesprek over de verantwoordelijkheden. Het gaat om een ingewikkelde materie waarvoor geen simpele oplossingen bestaan.

Waterwegen

Hoofdafdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdelingshoofd	Ben Groeneveld

Korte inleiding

Met de toenemende vernatting door de klimaatverandering wordt het bergend vermogen van het waternetwerk steeds belangrijker. Het Integraal Waterplan Haarlem anticipeert hierop door het aangeven van nieuwe waterverbindingen en andere verbeteringen aan het watersysteem.

Een groot aantal woonschipbewoners heeft naast de woonboot een pleziervaartuijg afgemeerd. De meeste betalen hier niet voor. Ook zijn er geen regels vastgesteld voor zaken als de grootte en de ligplaats. Bovendien kan de veiligheid in het geding komen als er pleziervaartuigen tussen de woonschepen liggen.

Relevante documenten:

- [Integraal Waterplan Haarlem](#)
- Plan van Aanpak Kanskaart Watertoerisme (zie programma 6)
- [Verordening Woonschepen & Verordening Haarlemse Wateren](#)
- Programma Onderhoudswerken 2014-2017
- Gebiedsopgaven en gebiedsprogramma's 2014

Actuele stand van zaken

Allerlei maatregelen ter verbetering van het watersysteem zijn de afgelopen jaren gerealiseerd, zoals de aanleg van water in diverse projecten (Ripperda, Meerwijk Centrum, Schoolnaer, Schoterbos, Reinaldapark). In 2014 worden regels vastgesteld over pleziervaartuigen bij woonschepen.

Wat is urgent in 2014?

- Voorbereiding van de uitvoering van de centrale watergang Waarderpolder. Onderzoek naar de haalbaarheid van diverse nieuwe waterverbindingen.
- Vaststellen van regels voor pleziervaartuigen bij woonschepen.

Betrokken partners

Wijkraden en andere bewonersgroepen, belangenorganisaties, Rijnland, Spaarnelanden, marktpartijen.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Door bezuinigingen wordt de aanleg van nieuwe waterverbindingen getemporeerd.

Weerstand van woonschipbewoners

Afval

Hoofdafdeling	Gebiedsontwikkeling en Beheer
Afdelingshoofd	Ben Groeneveld

Korte inleiding

Met de invoering van duurzaam afvalbeheer wordt beoogd te gaan voldoen aan de landelijke richtlijn voor de scheiding van huishoudelijk afval. Voor Haarlem ligt deze doelstelling op 45 procent in 2015.

Bij de onkruidbestrijding gebruikt de gemeente het middel *Round up* niet meer, waardoor er gezocht wordt naar alternatieve methoden.

Relevante documenten:

- [Nota Duurzaam afvalbeheer](#)
- [Nota Onkruidbestrijding 2014](#)
- Gebiedsopgaven en gebiedsprogramma's 2014

Actuele stand van zaken

Duurzaam afvalbeheer: de raad is op [13 maart 2014] akkoord gegaan met de invoering van duurzaam afvalbeheer. De invoering wordt in 2014 uitgewerkt.

Onkruidbestrijding: in 2014 een overgangsfase op basis van een zeer beperkt budget. In 2015 integraal veeg- en onkruidbeheer op basis van beeldsturing.

Wat is urgent in 2014?

Duurzaam afvalbeheer: starten met de invoering en monitoring.

Onkruidbestrijding: integratie met veegbeheer voor 2015 en navolgende jaren.

Betrokken partners

Wijkraden en andere bewonersgroepen, belangenorganisaties, Spaarnelanden, marktpartijen.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Of de aanloopkosten gedekt kunnen worden uit de verwachte baten, gebaseerd op de huidige exploitatie, is nog onzeker.

Onkruidbestrijding: bij het bestaande budget van drie ton is het niet mogelijk het onkruidbeheer op het streefniveau te houden waardoor mogelijk schade optreedt aan verhardingen. Onkruidbeheer zonder chemische middelen kan alleen met een bijgesteld budget

Programma 10 Financiën en dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Hoofdafdeling	Concernstaf
Afdeling	CC
Afdelingshoofd	Martin Jonker

Als bijlage bij dit document is een brief van het college aan de raad opgenomen waarin een aanzet wordt gegeven voor de ontwikkeling van een begrotingskader.

Dit begrotingskader bouwt verder op reeds genomen maatregelen, zoals de bezuinigingstaakstelling, maar moet ook rekening houden met ontwikkelingen waarvan de gevolgen nog niet concreet kunnen worden geraamd (zoals bij het Sociaal Domein) of waarvoor nadere bestuurlijke besluitvorming vereist is (bijvoorbeeld beleid met betrekking tot schuldreductie). Omdat hierin vaak keuzes te maken zijn, wordt in de brief drie scenario's geschetst:

- in een scenario waarin alle minimum-varianten zijn getotaliseerd. Deze variant vereist een pro-actieve en strakke sturing.
- in een scenario waarin de midden-varianten zijn getotaliseerd. Deze variant kenmerkt zich meer als een gematigde sturing, meer op het moment zelf.
- in een scenario waarin de maximum-varianten zijn getotaliseerd. Deze variant kenmerkt zich door een meer losse sturing achteraf.

De coalitie 2014-2018 zal met behulp van deze scenario's het begrotingskader opstellen.

Investeringsplan

Hoofdafdeling	Concernstaf
Afdelingshoofd	Martin Jonker

Korte inleiding

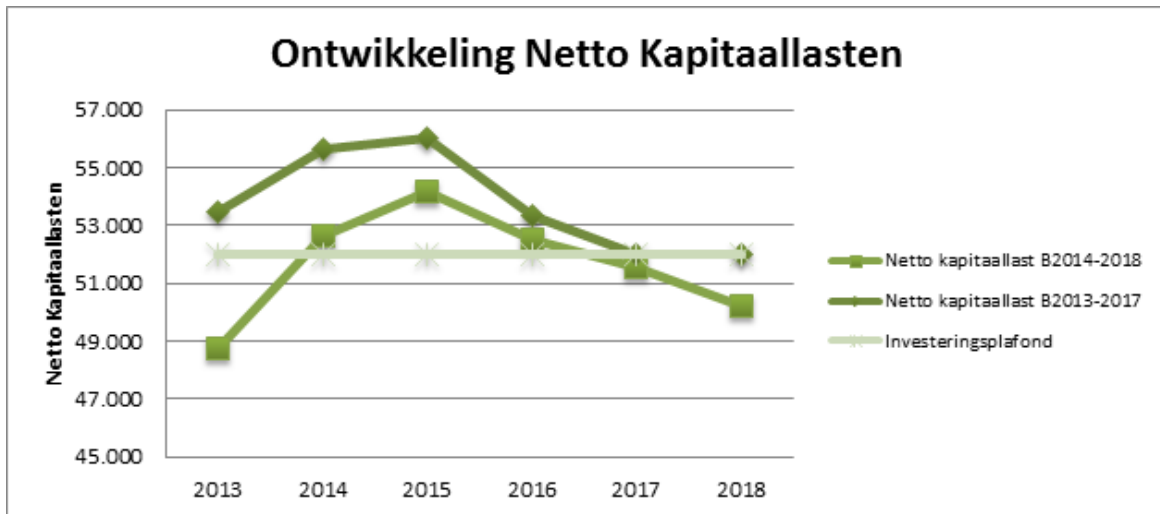
Het kader voor investeringen is vastgelegd in [de nota activabeleid](#). Belangrijk onderdeel van de nota activabeleid is de invoering van een investeringsplafond en aanscherping van het toetsingskader voor de op te nemen investeringen. De belangrijkste toetscriteria zijn:

- Een investering moet bijdragen aan een doelstelling uit het coalitieakkoord en/of de programmabegroting;
- Een investering moet een meerjarig nut hebben. Activering van onderhoud en (exploitatie-) bijdragen is niet toegestaan.
- De netto financiële lasten (kapitaallasten) van alle investeringen te samen mogen vanaf het begrotingsjaar 2017 niet meer bedragen dan € 52 mln per jaar. Dit is het investeringsplafond.
- Als het investeringsplafond wordt overschreden, dan moeten er maatregelen worden genomen om onder het plafond te komen;
- Als de netto financiële lasten onder het investeringsplafond uitkomen, dan wordt de ruimte eerst benut voor het uitvoeren van vervangingsinvesteringen. De resterende ruimte onder het plafond kan worden aangewend voor uitbreidingsinvesteringen.
- De technische levensduur is de termijn waarbinnen een activum blijft functioneren op basis van regulier onderhoud.
- De economische levensduur is de termijn waarbinnen de jaarlijkse kosten van een activum (exploitatie en onderhoud plus kapitaallasten) kleiner zijn dan dezelfde kosten na vervanging (vernieuwing) van een activum. Voorbeeld: het kan voor de jaarlijkse kosten voordeliger zijn om een auto te vervangen door een zuiniger exemplaar, ondanks dat deze technisch nog in orde is.
- De afschrijvingstermijn wordt bepaald aan de hand van de economische levensduur, waarbij er naar wordt gestreefd om de economische en technische levensduur zo veel en zo goed mogelijk overeen te laten komen.

Wanneer de gemeente investeringen doet wordt het bedrag als lasten toegerekend aan alle jaren van de afschrijvingsduur (een investering van € 1,0 miljoen met een levensduur van 10 jaar levert 10 jaar lang € 100.000 afschrijving). Samen met de rente over het geïnvesteerde vermogen vormt dit jaarlijks de kapitaallasten.

Actuele stand van zaken

In het IP 2013-2017 komen de netto kapitaallasten vanaf het begrotingsjaar 2017 onder het afgesproken investeringsplafond van € 52 mln uit. Naast een kritische houding ten aanzien van voorstellen voor (vervangings-) investeringen, wordt dit hoofdzakelijk veroorzaakt door wegvallen van volledig afgeschreven activa en (extra) afwaardering van activa. Deze afwaarderingen zijn het gevolg van het niet (meer) bestaan van activa of een neerwaartse aanpassing van de economische waarde.

Wat is urgent in 2014?

Bovenstaande tabel geeft aan dat er vanaf 2017 naar verwachting ruimte ontstaat binnen de kapitaallasten. Jaarlijks wordt bezien welke vervangingsinvesteringen noodzakelijk zijn voor het nieuwste jaar in de planperiode (het jaar 2019 voor het nieuwe IP 2014 – 2019). Indien er nog ruimte binnen het investeringsplafond beschikbaar is kan deze worden ingezet voor uitbreidingsinvesteringen. De afweging hierover zal integraal plaatsvinden binnen alle beleidsvelden, het is natuurlijk ook mogelijk om de ruimte niet te benutten. Deze afweging zal bij de kadernota 2014 en begroting 2015 – 2019 plaatsvinden.

In 2014 zal meer inzicht moeten worden verkregen in de gemeentebrede afweging en prioriteitstelling rondom mogelijke inzet van investeringsgelden. Momenteel is dit inzicht voor het oosten van de stad op hoger detailniveau beschikbaar. Dit zal voor heel Haarlem, al dan niet op hoger aggregatieniveau, plaats moeten vinden. Pas dan is het mogelijk om een juiste afweging te maken rondom investeringen waarbij noodzaak en conformering aan lopend beleid worden meegenomen.

Betrokken partners

n.v.t.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Verder stijging van de schuldenlast is een risico indien het investeringsplafond niet wordt aangehouden. De wet Hof zou van invloed kunnen zijn op het toekomstig toegestane investeringsvolume.

Schuldpositie

Hoofdafdeling	Concernstaf
Afdelingshoofd	Martin Jonker

Met enige regelmaat komt de schuldpositie van de gemeente Haarlem aan de orde. Het draait steeds om dezelfde vragen: hoe is de schuldpositie opgebouwd, hoe de schuldpositie te beoordelen en moet al dan niet de schuldpositie worden afgebouwd.

- 1) Deze factsheet zal allereerst in gaan op de opbouw van de bezittingen door de jaren heen. Bezit kan worden verkregen met eigen of vreemd vermogen. Hoe meer eigen bezit gefinancierd met vreemd vermogen hoe hoger de omvang van de schuld.
- 2) Inzicht wordt geboden hoe de schulden in de afgelopen jaren zijn opgebouwd.
- 3) Vervolgens wordt het verband tussen opbouw van bezittingen en schulden gepresenteerd.
- 4) Daar er een wezenlijk verband is tussen investeren (bezit) en schuld is er een investeringsplafond ingesteld om de verdere opbouw van de schuldpositie vanuit investeringsperspectief te maximaliseren. Het investeringsplafond is uitgedrukt in de omvang van de kapitaallast. Inzicht wordt geboden in het verband tussen investeringsomvang en het investeringsplafond.

De factsheet sluit aan bij het pre advies van het college inzake het initiatief voorstel '[Normering Haarlemse Schuld](#)' (2012/198792) van oktober 2012. De raad heeft het voorstel van het college overgenomen om de bestaande BNG norm voor de omvang van de schuldenlast te blijven hanteren.

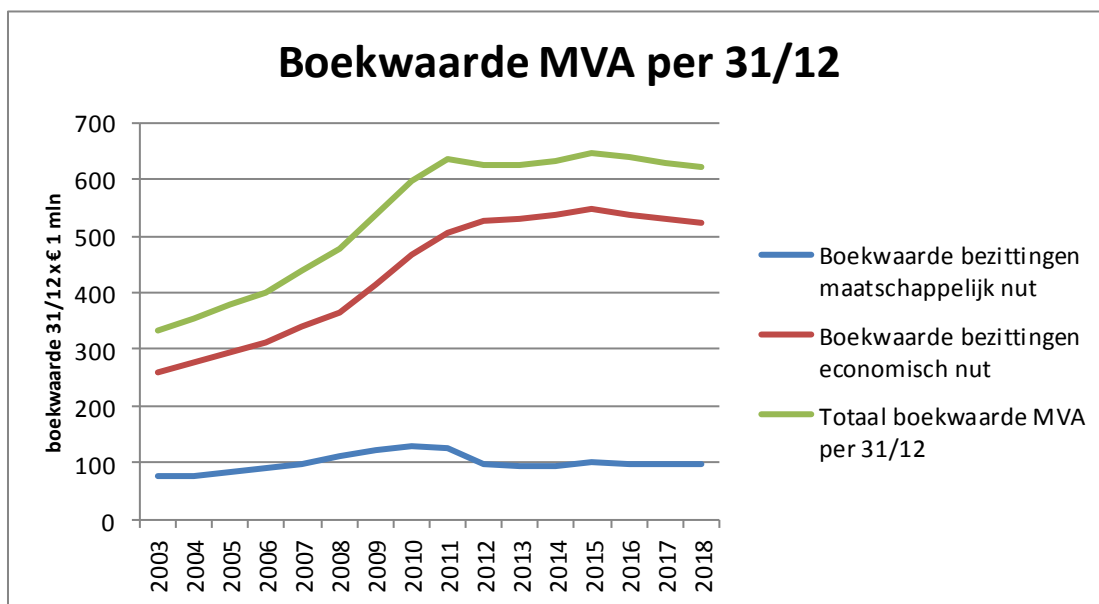
- 5) Deze factsheet geeft meerjarig inzicht in de BNG normering van de Haarlemse schuldpositie. Ondertussen heeft de VNG ook een normering ontwikkeld voor de schuldpositie. Deze normering wijkt iets af van de BNG normering.
- 6) Daarom wordt ook inzicht geboden in de toepassing van de VNG normering op de Haarlemse schuldpositie. Het voordeel van de VNG normering is dat deze ieder jaar wordt toegepast, waardoor benchmark gegevens beschikbaar zijn en de relatieve schuldpositie van Haarlem geduid kan worden.

Deze factsheet gaat niet in op de relatie grondexploitaties en schuldpositie. Bij grondexploitaties is sprake van voorfinanciering en dat heeft betekenis voor de liquiditeiten. Vaak aan het einde van een grondexploitatie vinden verkopen plaats die weer een positief effect hebben op de liquiditeiten. In relatie tot omvang van materiële vaste activa is de omvang van onderhanden werken klein en daarmee verwaarloosbaar voor deze factsheet. In een afzonderlijk jaar kunnen de grondexploitaties wel voor een verhoogde liquiditeitsbehoefte zorgen. In de paragraaf financiering zal mogelijk wel onderscheid gemaakt gaan worden tussen financieringsbehoefte investeringen en grondexploitaties.

1 Opbouw bezittingen

De opbouw van de bezittingen (activa) zijn op de balans van de gemeente Haarlem terug te vinden. Op grond van regelgeving worden bezittingen ingedeeld in twee soorten en wel bezittingen met een economisch en met een maatschappelijk nut. Voorbeeld van bezittingen met een economisch nut zijn kantoorhuisvesting, schoolgebouwen en parkeergarages. Voorbeelden van bezittingen met een maatschappelijk nut zijn wegen, bruggen en kademuuren.

De opbouw van de bezittingen worden allereerst in een grafiek weergegeven.

De grafiek wordt voor het meer nauwkeurig kunnen volgen van de opbouw van de bezittingen ook in een tabel weergegeven. Daaruit kunnen we afleiden dat de groei van de bezittingen zich voordoen bij activa met een economisch nut.

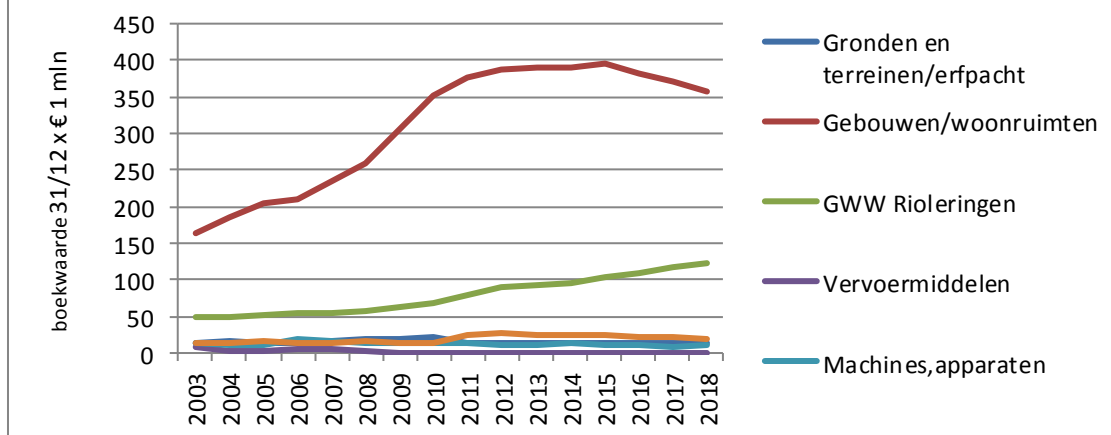
De bezittingen met een economisch en maatschappelijk nut bestaat uit een aantal hoofdcategorieën. Deze categorieën geven meer inzicht in de opbouw van welke bezittingen.

Activa met een economisch nut zijn opgebouwd uit 6 hoofdcategorieën:

	bedragen x € 1 mln															
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gronden en terreinen/erfpacht	14	15	14	14	16	18	19	22	14	14	14	14	14	14	14	14
Gebouwen/woonruimten	164	186	204	209	235	258	305	351	376	386	390	391	395	383	371	358
GWV Riolerings	48	48	51	53	55	58	62	67	79	91	93	94	103	110	116	122
Vervoermiddelen	7	4	3	4	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten	12	10	9	19	17	14	12	14	12	11	10	12	11	10	9	11
Overig	14	14	15	14	14	16	14	14	25	27	24	25	24	23	21	19
Totaal MVA Econ. Nut	259	277	296	312	342	365	413	468	507	528	531	536	547	538	530	523

Boekwaarde MVA Economisch nut per 31/12

Uit deze grafiek is af te leiden dat met name de bezittingen zijn gegroeid door de categorie gebouwen en in mindere mate door riolering. Het is daarom interessant om de hoofdcategorie gebouwen nader te beschouwen waaruit deze is opgebouwd.

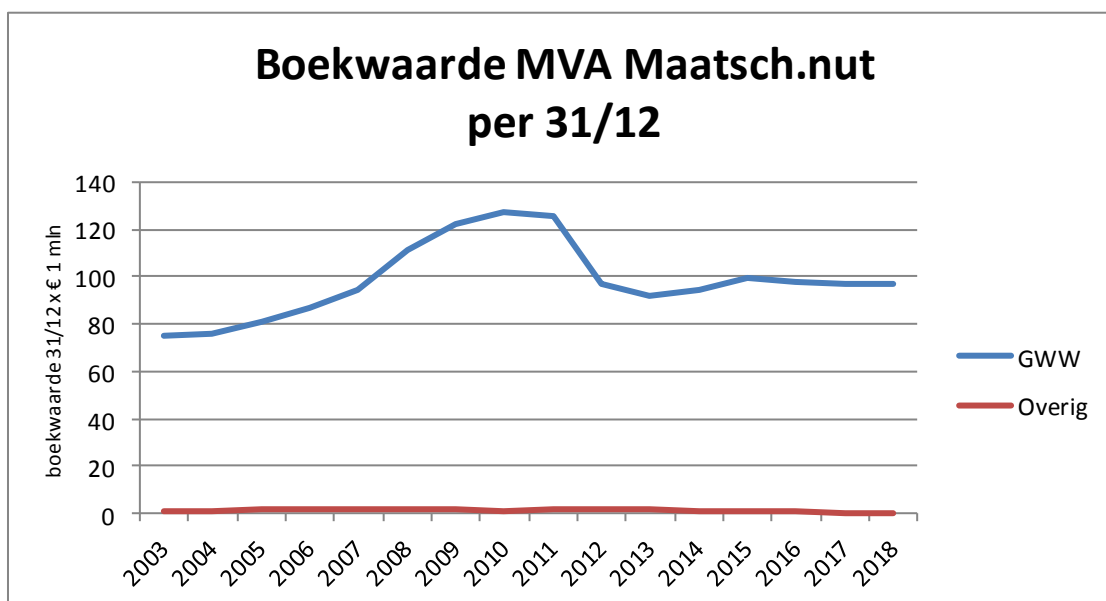
Een paar grote posten worden benoemd:

- Zijlpoort/Raakspoort = € 72 mln.
- VMBO-scholen = € 62 mln.
- SHO = € 95 mln.
- Woonruimten (panden Vastgoed)= € 4,1 mln.

Activa met een maatschappelijk nut zijn opgebouwd uit 2 hoofdcategorieën.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GWW	75	76	81	87	94	112	122	127	126	97	92	94	100	98	97	97
Overig	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	1	1	1	0
Totaal MVA Maatsch.nut	76	77	83	89	96	113	123	129	127	98	94	96	101	99	98	97

Boekwaarde MVA Maatsch.nut per 31/12

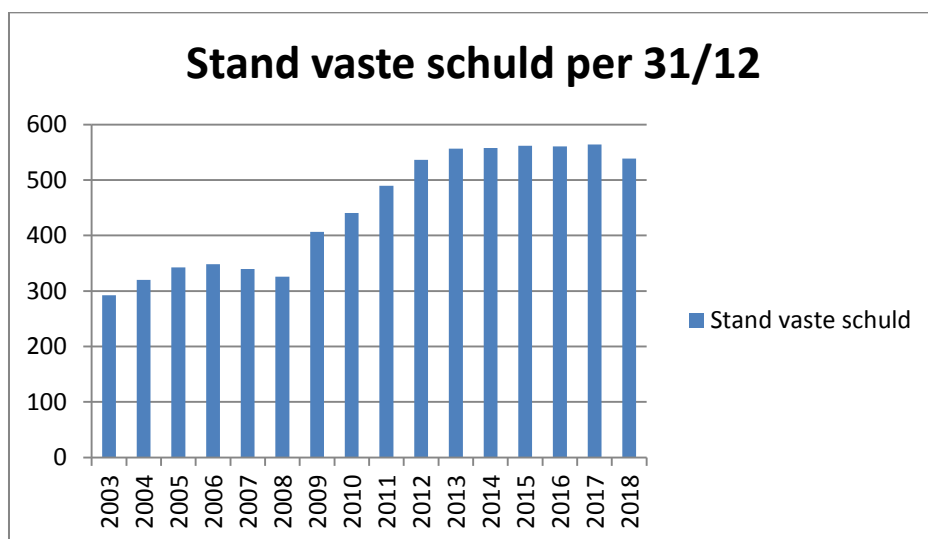

Een paar voorbeelden van deze activa zijn: Schoterbrug, Fly-over, herinrichtingen en walmuren.

De daling van 2011 naar 2012 wordt veroorzaakt door de afwaardering MVA maatschappelijk nut. Verder is vanaf 2010 een daling te zien als gevolg van de maatregel om onderhoud in de openbare ruimte niet meer te activeren, maar in de exploitatie op te nemen. Hiervoor zijn meerdere stelposten onderhoud overgeheveld naar de exploitatie.

2 Opbouw schulden

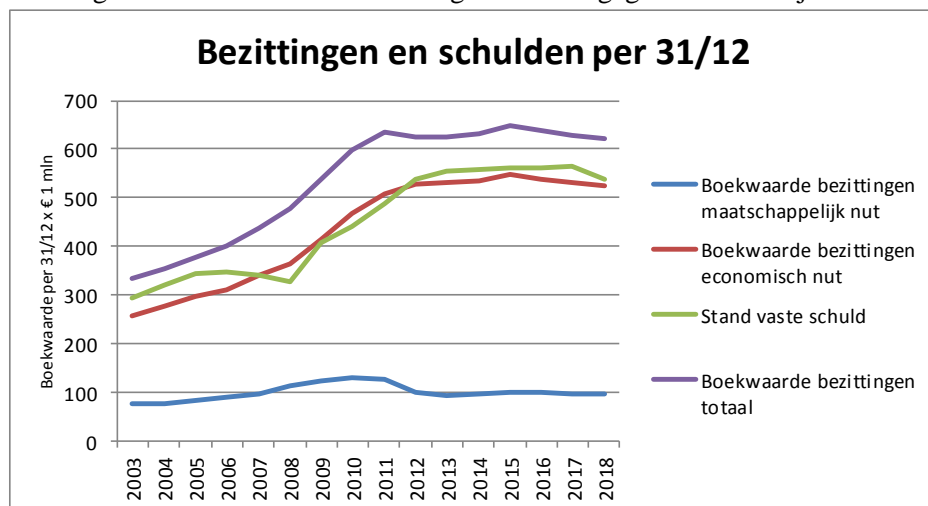
De schuld van de gemeente Haarlem is in de afgelopen jaren gegroeid. Het verloop van de opbouw van de schuld wordt in een grafiek weergegeven voor de jaren 2003- 2018 en betreft de schuldpositie aan het einde van een jaar.

De schuld beweegt zich tot en met 2008 net boven de € 300 miljoen. Vanaf 2009 -2011 tussen de € 400 en € 500 miljoen. Vanaf 2012 beweegt de schuldpositie zich tussen de € 500 en € 600 miljoen en daalt na 2017 mede vanwege het instellen van een investeringsplafond.

3 Verband opbouw bezittingen en schulden

Er is een nadrukkelijk verband tussen de toename van de bezittingen en de toename van de schuldpositie. Veel bezittingen zijn gefinancierd met vreemd vermogen. Het verband tussen bezittingen en schulden wordt in een grafiek weergegeven voor de jaren 2003 – 2018.

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de omvang van de schuld gelijk op gaat met de omvang van de bezittingen met een economisch nut. Tegenover schuld staat daarom bezit met een verhandelbare waarde in het economische verkeer. Tegelijk kan worden geconcludeerd dat de omvang van de schuld minder is dan de totale omvang van de bezittingen (economisch en maatschappelijk nut).

Om meer grip te krijgen op het verband tussen ontwikkeling van bezittingen en schulden is de grafiek uitgedrukt in een tabel met de onderscheiden waarden in miljoenen euro's.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Verloop waarde bezittingen en schulden																
Boekwaarde bezittingen maatschappelijk nut	76	77	83	89	96	113	123	129	127	98	94	96	101	99	98	97
Boekwaarde bezittingen economisch nut	259	277	296	312	342	365	413	468	507	528	531	536	547	538	530	523
Totaal boekwaarde MVA per 31/12	334	354	379	401	438	478	536	597	634	627	625	631	648	637	628	621
Stand vaste schuld	292	320	342	348	339	326	406	440	489	536	556	558	561	560	564	539
Vaste schuld als % boekwaarde bezittingen econ.nut	113%	116%	116%	112%	99%	89%	98%	94%	97%	102%	105%	104%	103%	104%	106%	103%

NB. Meerjarige boekwaarden zijn inclusief IP 2013-2018 en de noodzakelijke vervangingsinvesteringen voortvloeiend uit IP 2014-2018. De prognose van verloop schulden is nog niet geactualiseerd. De betekenis van de voetnoot: de actualisatie heeft effect hebben op het % vaste schuld / MVA EN. Bij de Kadernota 2014 zal er een meer actuele stand worden gepresenteerd.

De uitbreiding van de bezittingen worden weergegeven in twee coalitie perioden:

- Sociaal en Solide 2006 – 2010
- Het oog op morgen 2010 -2014

(* € 1 milj.)		groei MVA economisch nut	groei schuld
Sociaal en solide	2006-2010	468 - 312 = 156	440 - 348 = 92
Oog op morgen	2010-2014	536 - 468 = 68	558 - 440 = 118

Dit beeld komt overeen met de laatste regel van de tabel: tot en met 2011 blijft de vast schuld als % van de boekwaarde bezittingen met een economisch nut beneden de 100% en daarna beweegt dit percentage rond de 104%. Een van de belangrijke redenen waarom in de eerste periode de schulden minder hard groeien dan de bezittingen komt doordat veel geplande verkopen in de tweede periode vanwege het economisch klimaat niet zijn doorgedaan, terwijl de geplande aanschaf van bezit daar wel van uit is gegaan. Ten tweede is er in drie jaren (2011-2013) voor bijna € 39 miljoen aan bezittingen afgeschreven, waarvan met een economisch nut € 9 mln. Door deze afschrijving wordt het percentage vaste schuld/ boekwaarde bezittingen met een economisch nut allereerst negatief beïnvloed. De directe positieve bijdrage van versneld afschrijven is dat de kapitaallasten als onderdeel van de begroting dalen. Het kosten een aantal jaren om de kapitaallasten beheersbaar te krijgen en het effect op de schuldenomvang is er één van langere termijn.

4 Investeringsplafond

Om de verder groei van de schuldenlast te beteugelen is een investeringsplafond in gesteld. Het plafond is uitgedrukt in een kapitaallast die behoort bij een investeringsvolume en is bepaald op € 52 miljoen. In onderstaande grafiek wordt inzicht geboden in de ontwikkeling van de kapitaallast ten opzichte van het ingestelde plafond. Het investeringsplafond is door de huidige coalitie ingesteld. Het verloop van de kapitaallast wordt daarom weergegeven vanaf het jaar 2011.

5 BNG normering schuld

Voor de normering van de schuld past Haarlem de BNG normering toe. Deze norm definieert de schuldratio als de netto schuld gedeeld door de totale exploitatielasten. De netto schulden zijn gelijk aan de som van de langlopende schulden, kortlopende schulden, overlopende passiva en voorzieningen. Daarop zijn in mindering gebracht de kortlopende vorderingen en uitzettingen, liquide middelen, overlopende activa en langlopende uitzettingen. Niet in mindering zijn gebracht de langlopende leningen aan verbonden partijen en de langlopende leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak. Voor de omvang van de exploitatie is uitgegaan van de inkomsten exclusief de inzet van reserves.

De toepassing van de BNG normering leidt tot het volgende overzicht:

Schuldratio (x € 1.000)	Ultimo 2010	Ultimo 2011	Ultimo 2012	Ultimo 2013
A Vaste schulden	440.405	489.453	536.450	556.380
B Voorzieningen	18.714	17.629	12.080	15.364
C Vlottende schulden	104.054	94.547	90.429	71.030
D Overlopende passiva	60.792	59.107	29.424	26.609
E Langlopende uitzettingen	17.820	16.176	30.818	33.976
F Liquide middelen	8.802	1.325	283	240
G Kortlopende vorderingen	59.194	64.821	43.030	37.264
H Overlopende activa	13.404	9.969	12.491	12.664
Netto schuld (=A+B+C+D-F-E-G-H)	524.745	568.445	581.761	585.239
Exploitatie	448.140	442.067	447.026	434.646
Netto schuld/exploitatie	117%	129%	130%	135%

De normering van de kengetallen door BNG levert op dat een ratio beneden de 100% gewenst is, tussen de 100% en 150% is de positie oranje en boven de 150% is de positie rood gekleurd.

6 VNG normering schuld

De VNG publiceert sinds 2011 een overzicht van de schuldposities van Nederlandse gemeenten. De VNG normeert met een kengetal deze posities en wel met de netto schuldquote. De netto schuldquote is gedefinieerd als de netto schuld als aandeel van inkomsten voor bestemming reserves uitgedrukt in een percentage. De definitie van de netto schuld is net even anders dan de BNG normering. Zo wordt de schuld vanwege verstrekken van leningen aan verbonden partijen en aan andere derden niet mee genomen in de berekening.

Om die reden is er ook een andere normering van toepassing. Beneden de 100% is gewenst, tussen de 100% en 130% is de positie oranje gekleurd en boven de 100% is de positie rood gekleurd.

Voor het jaar 2011 is door de VNG een kaart van Nederland met kleuren gepubliceerd. De individuele score per gemeente is daardoor wel als kleur zichtbaar, maar niet de getalsmatige score. Voor het jaar 2012 heeft de VNG een score per gemeente gepubliceerd. De netto schuldquote voor Haarlem is 118% en krijgt daarmee de kleur oranje. Van de 100.000+ gemeenten exclusief de 4 grote steden, zijn er drie gemeenten die een schuldquote hebben groter dan 118%.

Conclusie

Deze fact sheet biedt inzicht in de opbouw van de bezittingen en schulden. Het blijkt dat de groei van de bezittingen met een economisch nut gelijk op gaat met de groei van de schulden. Daaruit kan de conclusie worden getrokken dat tegenover de schulden bezittingen staan met een waarde in het economische verkeer. De volgende vraag is hoe deze schuldpositie te beoordelen. De basis is gelegd in de voorgaande beantwoording, namelijk dat tegenover schulden bezittingen staan met een reële waarde. Tegelijk is dat antwoord onvoldoende om de schuldpositie te beoordelen. Immers de afschrijving en de rente moeten opgebracht kunnen worden door de begroting. Daar de kapitaallasten volledig gedekt zijn in de begroting is er vanuit die optiek geen probleem. Wel kan op basis van de BNG/VNG norm worden geconcludeerd dat een relatief groter gedeelte van de begroting op gaat aan rente en afschrijving, waardoor andere exploitatielasten worden verdrongen. Ook neemt het renterisico toe.

Er zijn twee normen ontwikkeld en wel de BNG en de VNG norm. Het zijn geen absolute maatstaven, altijd zal de bijzondere situatie en balansposities zelfstandig beoordeeld moeten worden. Wel zijn het belangrijke indicatoren. Voor beide normen scoort Haarlem steeds slechter en geldt de categorie oranje. Dat is een waarschuwing dat er steeds minder ruimte is om te investeren. Daarmee komt ook de derde vraag inzicht: moet de schuldpositie worden afgebouwd? Het antwoord kent een normeringscomponent en een bestuurlijke afwegingscomponent. Voor de normering geldt dat het wenselijk is om in de groene zone te verkeren. Een verslechterende score in oranje geeft aan dat Haarlem op weg is naar een niet wenselijke rode categorie. Een beweging naar groen toe is meer gewenst. De bestuurlijke component hangt samen met de wens om al dan niet voor een bepaald volume de komende periode te willen investeren. Die afweging zal van beslissende invloed zijn op de noodzaak om ook de schuldenlast te beheersen.

In de afgelopen coalitieperiode flink is bijgestuurd. Het effect hiervan treedt echter pas op middellange termijn. Op korte termijn is het namelijk niet mogelijk om diverse investeringsprojecten te elimineren als gevolg van het feit dat investeringen al zijn gestart of dat er al bestuurlijke afspraken zijn gemaakt. Wel zijn de investeringen vanaf 2016 fors afgenomen door beperkt honoreren van nieuwe investeringen. Op begrotingsbasis is er dan ook vanaf 2016 een positieve cashflow uit investeringen. Het netto investeringsvolume is namelijk kleiner dan de afschrijving.

Ter overweging

Het verband tussen investeringen en omvang schulden zal naar verwachting ook voor de komende periode een belangrijke stuurvariabele blijven. Het wellicht goed om het investeringsplafond dan anders te berekenen. De netto kapitaallasten zijn namelijk indirect te koppelen aan de omvang van de schuldenlast. Veel directer en daardoor makkelijker uit te leggen, is het hanteren van de investeringscashflow als plafond.

De jaarlijkse afschrijvingskosten bedragen gemiddeld € 29 mln. per jaar. Indien het netto-investeringsvolume in een jaar onder de € 29 mln. blijft, dan is het niet nodig om geld aan te trekken voor de financiering van de investeringen. Bij een investeringsvolume kleiner dan € 29 mln. zal het investeringsplan een bijdrage leveren aan de reductie van de schuldenlast.

Stand van zaken lopende bezuinigingen

Hoofdafdeling	Concernstaf
Afdeling	CC
Afdelingshoofd	Martin Jonker

Korte inleiding

Gemeenten moeten met een sluitende begroting werken die een ‘structureel en reëel evenwicht’ vertoont.

In het Coalitieakkoord 2010-2014 was een bezuinigingsoperatie oplopend tot € 35 miljoen in 2018 voorzien. Het totaalbedrag is ‘verkaveld’ naar een 5-tal clusters, waarmee een evenwichtige verdeling van de pijn over de stad, de burgers, de instellingen, bedrijven en het gemeentelijk apparaat is beoogd. Op blz. 32 van de jaarrekening 2011 is in tabel 1 deze verdeling nader uitgewerkt. Wij verwijzen daarnaar. Voor een beschrijving van de specifiek te nemen bezuinigingsmaatregelen zie de Kadernota 2011 blz. 65 e.v..

In het Coalitieakkoord 2010-2014 werd bij het bepalen van de bezuinigingsnoodzaak uitgegaan van 1% economische groei. Achteraf bleek dit uitgangspunt te optimistisch. Bij diverse P&C documenten bleken extra bezuinigingen nodig om het financieel meerjarenbeeld sluitend te houden. In totaal tot en met 2013 bijna € 29 miljoen aan bezuinigingen ingepland (ombuiging Hof 2.0 buiten beschouwing gelaten). Het leeuwendeel van de geplande bezuinigingen is ook daadwerkelijk gerealiseerd. Per jaarschijf:

- **2011:** meeste bezuinigingen gehaald. Toch minder gerealiseerd dan geraamd door overschrijding van budgetten beheer en onderhoud met ca. 4 mln.
- **2012** extra afstoten strategisch bezit (opbrengst 1 mln.) lukte niet.
- **2013:** inkoopstaakstelling 1,3 mln. en taakmutaties 0,3 mln. niet gehaald maar bij Berap II gecompenseerd

In onderstaand overzicht is de stand van zaken met betrekking tot de realisatie geresumeerd.

Omschrijving	2011	2012	2013
totaal geplande bezuinigingen 2011-2013	13,3	12,1	28,7
gerealiseerde bezuinigingen 2011-2013	9,6	10,6	28,7

In de tabel hieronder is aangegeven op welke momenten er extra ombuigingsrondes waren.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Geplande bezuinigingen 35 mln (Kadernota 2011)	4.458	6.907	11.829	19.074
Kadernota 2011 (blz 18)	6.130	4.050	1.800	
Programmabegroting 2011 (blz 35)	2.750	1.095	1.145	2.145
bezuiniging 2 x 8 mln (Programmabegroting 2013, blz 35)			8.000	8.000
aanvullende bezuinigingen Kadernota 2013 blz 9			5.952	5.288
compenserende maatregelen Programmabegroting 2014 (blz 35)				6.841
Totaal geplande bezuinigingen	13338	12052	28726	41348
Gerealiseerde bezuinigingen 2011-2013	9568	10654	28726	

De bezuinigingsopgaaf voor de komende jaren is als volgt:

in mln	2014	2015	2016	2017	2018
Bijgestelde bezuinigingsopdracht 2014-2018	40,0	36,2	38,0	42,1	45,6
Opbrengst takendiscussie		10,0	10,0	10,0	10,0
Bijgestelde bezuinigingsopdracht 2014-2018 inclusief takendiscussie	40,0	46,2	48	52,1	55,6

De opbrengst van de [takendiscussie](#) (zie hierboven) is ingeschat op 10 mln. vanaf 2015. De nieuwe gemeenteraad zal op basis van de voorliggende voorstellen keuzes maken
Het is echter niet reëel om ervan uit te gaan dat al voor 2015 € 10 miljoen opbrengst kan worden gegenereerd. Om de 10 mln. vol te maken, wordt voorgesteld om vooralsnog te koersen op een bezuinigingsronde van:

	2015	2016	2017	2019 x 1 mln)
Bezuinigingsronde 2015-2017 (bedragen zijn incidenteel en x 1 mln.)	7	5	3	

Actuele stand van zaken

De ambtelijke organisatie werkt de komende weken voorstellen voor minimaal deze bedragen (zie vorige tabel bezuinigingsronde 2015-2017) uit. Liefst nog meer zodat er wat te kiezen is. Daarbij is de focus op de vraag of bezuinigingsmaatregelen die eerder incidenteel of meerjarig incidenteel zijn doorgevoerd nogmaals kunnen worden getroffen. Voordeel van deze werkwijze is dat er maatregelen worden getroffen waarvoor eerder bestuurlijk draagvlak was. Bovendien zijn deze maatregelen al eerder uitgewerkt.

Bij de Kadernota 2014 wordt een uitvoeriger terugblik op de realisatie van de bezuinigingen 2010-2014 opgenomen inclusief aandachtspunten daarbij voor de komende periode.

Wat is urgent in 2014?

Voor de realisatie van de bezuinigingen in het cluster verbonden partijen (VRK en Paswerk) zijn aanvullende maatregelen nodig. Zie ook de informatie bij “verbonden partijen”.

Een aantal ombuigingen is meegenomen op een stelpost en moet nog worden geconcretiseerd. In de directie zijn daarover afspraken gemaakt zodat alle bezuinigingsmaatregelen concreet ingevuld zijn of worden. Mn het inboeken van de taakstelling inkoop blijkt lastig te zijn. Onder meer vanwege de terugloop in bestedingen wordt geadviseerd dat de resterende taakstelling op inkoop van € 1,46 miljoen te verlagen naar een niveau van € 0,5 miljoen.

Bij het opstellen van de begroting 2013 is als bezuinigingsmaatregel opgenomen dat 5% van de taakmutaties uit het gemeentefonds wordt gereserveerd als dekking (bijdrage in apparaatskosten). Deze inschatting is gemaakt aan de hand van de mutaties over de afgelopen jaren. Vanaf 2013 is het aantal taakmutaties sterk verminderd en de aard van de taakmutaties zijn meer gericht op WMO en Sociaal Domein en hebben vaak ook nog een relatie met Haarlem als centrumgemeente. De taakstelling wordt dan ook niet gehaald. De taakstelling zou realistischer zijn bij een omvang van € 75.000.

Betrokken partners

De bezuinigingen hebben niet alleen effect op de eigen organisatie en de eigen medewerkers maar ook op:

- de gesubsidieerde instellingen
- verbonden partijen
- burgers en bedrijven

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Het niet realiseren van bezuinigingen betekent een niet sluitende begroting. Als beleidslijn geldt dat als een bezuiniging niet wordt gehaald een compenserende maatregel wordt geformuleerd. Elke bezuiniging heeft een ambtelijk en bestuurlijk eigenaar die hiervoor verantwoordelijk zijn. Theoretisch zou ook besloten kunnen worden om het nadeel dat ontstaat door niet realiseren van bezuinigingsvoorstellen ten laste van het buffervermogen te brengen. Dat kan sowieso alleen incidenteel – reserves zijn nooit een structurele dekking- maar de hoogte van het buffervermogen is dusdanig dat alleen als noodoplossing kan fungeren.

Een aantal bezuinigingen betreft het onderhoud van de stad. Door onderhoud te faseren, kan er op punten achterstalligheid ontstaan. Het is van belang dat de raad goed op de hoogte wordt gehouden middels de paragrafen bij de Programmabegroting en het jaarverslag. Effect van de bezuinigingen is ook dat binnen de ambtelijke organisatie op sommige plekken de werkdruk stijgt. Het ziekteverzuimcijfer geeft echter geen indicatie dat dit tot uitval leidt.

De “lucht” is op veel onderdelen uit de begroting. Bij de bezuinigingen is ook kritisch naar de bestemmingsreserves gekeken. Waar mogelijk zijn “potjes” vrijgevallen. Dat betekent dat de speelruimte om tegenvallers hieruit op te vangen kleiner is geworden.

Bezuinigingen 2014-2018

Hoofdafdeling	Concernstaf
Afdeling	CC
Afdelingshoofd	Martin Jonker

Korte inleiding

De totale bezuinigingstaakstelling neemt tot en met 2018 toe met € 5,6 mln. ten opzichte van 2014. Dit is exclusief de lopende takendiscussie. Bedoeling is dat deze operatie door verminderen van taken nog eens € 10 miljoen aan lasten oplevert.

De bezuinigingstaakstelling 2014-2018 kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1 miljoen

in mln	2014	2015	2016	2017	2018
Bijgestelde bezuinigingsopdracht 2014-2018	40,0*	36,2	38,0	42,1	45,6
Opbrengst takendiscussie		10,0	10,0	10,0	10,0
Bijgestelde bezuinigingsopdracht 2014-2018 inclusief takendiscussie	40,0	46,2	48	52,1	55,6

De bezuinigingen (gemeten vanaf ijkpunt 2010 excl. Hof 2.0) lopen op tot bijna € 56 miljoen.

De bezuinigingsopdracht omvat de taakstelling uit het coalitieakkoord (€ 35 miljoen), de doorwerking van de compenserende maatregelen 2014, de structurele doorwerking van de 2 x € 8 miljoen (conform Programmabegroting 2013) en de doorwerking van de aanvullende bezuinigingen, zoals afgesproken bij de Kadernota 2011 en 2013.

*In de bijgestelde bezuinigingsopdracht is rekening gehouden met de niet-gerealiseerde taakstellingen van € 1,3 miljoen, oplopend tot € 2,3 miljoen in 2018. Deze zullen nog moeten worden gecompenseerd.

Actuele stand van zaken

Omdat er een nieuwe raadsperiode 2014-2018 aanbreekt, ontstaat er ook een nieuw ijkpunt voor de bezuinigingstaakstelling, te weten het jaar 2014. De mutaties worden derhalve vanaf de Kadernota 2014 ten opzichte van dit basisjaar benoemd. In de P&C documenten zal dit ook als basis worden gehanteerd zowel bij de planning als bij de verantwoording. Dat betekent dat er tot en met 2018 sprake is van bezuinigingen:

- waartoe in deze raadsperiode 2010-2014 is besloten en die al in concrete maatregelen verwerkt zijn in de Programmabegroting 2014-2017. Alleen als er sprake is van afwijkingen wordt hierover verantwoord. Dat gebeurt op dezelfde wijze als voor de overige mee- en tegenvallers in de bestuursrapportages.

- Taakstellingen die nog moeten worden geconcretiseerd maar al wel in het bestaande meerjarencader zijn verwerkt. Eventuele problemen bij het invullen én/of realiseren zullen specifiek aan de orde komen in P&C documenten.

Wat is urgent in 2014?

Bezuinigingsnoodzaak zal blijven

Voor de wat langere termijn geldt dat het macro economische klimaat volatiel is. Bovendien heeft de crisis van de afgelopen jaren sporen getrokken in de collectieve sector. Waar minister Bos in 2009 bij de Miljoenennota nog de verwachting uitsprak dat de schuldquote zou dalen naar 36% van het BBP is die nu bijna twee keer zo hoog. Daarmee is de schuld hoger dan in Europees verband afgesproken. Terugdringen van de schuldquote zal -als er geen spectaculaire economische groei komt- effecten hebben voor de uitgaven van het Rijk. Er zullen dan immers op rijksniveau structurele begrotingsoverschotten moeten worden geboekt om de schuld te reduceren. Mede hierdoor is het dan ook niet te verwachten dat dit de laatste ombuigingsronde zal zijn. Dat betekent dat ook nagedacht zal moeten worden hoe in de nieuwe raadsperiode op een verantwoorde manier bezuinigen mogelijk is.

In de Kadernota 2014 wordt daarvoor een eerste voorzet opgenomen die later nader zal worden uitgewerkt.

Daarbij geldt een aantal basisprincipes:

- Door actief te sturen wordt het ontstaan van tegenvallers vermeden;
- Als bezuinigingen niet haalbaar blijken, wordt er een compenserende bezuinigingsmaatregel uitgewerkt en geïmplementeerd. Dit alternatief is niet alleen qua omvang gelijk aan het besparingsverlies maar ook vergelijkbaar qua aard van de bezuiniging;
- Goed gebruik maken van landelijke benchmarks om qua efficiency voorop te blijven lopen. Een gemeente is een organisatie waarbij personeelsuitgaven een substantieel deel van het budget vormen. Bij een overheidsorganisatie werkt het marktmechanisme om efficiency af te dwingen per definitie niet. Als second best kan benchmarking fungeren. Haarlem heeft ervoor gekozen om in het beste kwartiel van de 100.000+ te willen scoren.

Niet alleen een stabiele begroting is van belang maar ook een wendbare begroting waarbij voldoende zicht is op de vraag welke budgetten beïnvloedbaar zijn. Er worden stappen gezet om het inzicht hierin de komende tijd te verbeteren. Voor dat inzicht is het nodig dat er zicht is op de vraag of budgetten vast, variabel of semi-variabel zijn.

Betrokken partners

De bezuinigingen hebben niet alleen effect op de eigen organisatie en de eigen medewerkers maar ook op:

- de gesubsidieerde instellingen
- verbonden partijen
- burgers en bedrijven

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Zie hiervoor de informatie bij “Stand van Zaken lopende bezuinigingen”.

Verbonden partijen

Hoofdafdeling	Concernstaf
Afdeling	CC
Afdelingshoofd	Martin Jonker

Korte inleiding

Het takenpakket van gemeenten is groot. Deze taken worden niet altijd door de eigen ambtelijke organisatie uitgevoerd, maar ook door andere organisaties. De gemeente Haarlem werkt bij de uitvoering van haar wettelijke taken dan ook veelvuldig samen met andere organisaties, instellingen en bedrijven. Als de gemeente in een samenwerkingsverband een bestuurlijk en financieel belang heeft, is sprake van een zogenoemde *verbonden partij*. In de gemeente Haarlem worden ook instellingen die meer dan € 0,5 miljoen subsidie van de gemeente ontvangen onder de verbonden partijen geschaard, alhoewel de gemeente ten aanzien van deze instellingen geen bestuurlijke zeggenschap heeft.

De kaders ten aanzien van verbonden partijen en de grote gesubsidieerde instellingen zijn vastgelegd in de [nota Verbonden partijen in Haarlem](#), vastgesteld op 22 januari 2009.

Actuele stand van zaken

Haarlem heeft op dit moment een (gedeeltelijke) bestuurlijke zeggenschap en een financieel belang in 7 gemeenschappelijke regelingen. Het betreft o.a. samenwerking met omliggende gemeenten op het gebied van belastingen, veiligheid, archief, leerplicht, de sociale werkvoorziening en milieutaken. De gemeente is verder groot aandeelhouder in afvalbedrijf Spaarnelanden N.V. (100%) en SRO N.V. (50%) die sportaccommodaties en ander maatschappelijk vastgoed exploiteert, beheert en onderhoudt. Ten slotte subsidieert de gemeente 16 grote instellingen in de stad, op terreinen zoals welzijn, gezondheid en zorg, jeugd, onderwijs en sport tot cultuur, economie en toerisme.

In paragraaf 3.7 van de begroting is een overzicht opgenomen van de verbonden partijen waarin de gemeente Haarlem op dit moment deelneemt, alsmede van de huidige grote gesubsidieerde instellingen.

Wat is urgent in 2014?

Sturing algemeen

In 2014 speelt het vraagstuk van de rol van en de politieke sturing door de raad binnen het sociaal domein. De raad neemt zelf niet deel in de samenwerkingsverbanden en inkooprelaties die de gemeente aangaat om uitvoering te geven aan de drie decentralisaties (jeugdzorg, Wmo/awbz en de Participatiewet), terwijl er zeer grote bedragen met deze nieuwe taken gemoeid zijn en de raad vanuit zijn kaderstellende en controlerende rol positie moet kunnen innemen. Besproken moet worden hoe de raad kan sturen en controleren en hoe de democratische legitimatie is geborgd.

Veiligheidsregio Kennemerland

Eerder is al besloten tot bezuiniging op de bijdrage aan de VRK, te realiseren in oplopende bedragen verspreid over een aantal jaren. Tot nu toe verloopt de realisatie goed maar 2015 ontstaat er een tekort van bijna € 0,1 miljoen. Dat loopt – op basis van de huidige gegevens – op tot circa € 0,75 miljoen in 2018. Bestudeerd wordt nog hoe dit kan worden opgelost.

Paswerk (Werkvoorzieningschap)

Het reïntegratiebedrijf moet worden ontvlochten uit de rest van de GR. De GR blijft bestaan met de huidige vijf deelnemende gemeenten, het reïntegratiebedrijf wordt alleen van Haarlem en Zandvoort, waarbij de andere drie gemeenten diensten zullen afnemen. Wat de beste vorm is voor het reïntegratiebedrijf wordt nog bestudeerd.

Spaarnelanden N.V.

De dienstverleningsovereenkomsten (dvo's) worden op dit moment gemoderniseerd. Doel is de verantwoording aan en sturing door de gemeente te verbeteren. In de eigen organisatie wordt de opdrachtgeversrol aan Spaarnelanden geprofessionaliseerd.

SRO N.V.

Als onderdeel van de verzakelijking van de subsidiesystematiek onderzoekt de gemeente of de financiële relatie gebaseerd kan blijven op het verstrekken van subsidie aan SRO dan wel dat deze gebaseerd wordt op het inkopen van diensten. SRO blijft in beide gevallen verantwoordelijk voor exploitatie, beheer en onderhoud van sport- en maatschappelijke accommodaties van de gemeente.

Recreatieschap Spaarnwoude

Het recreatieschap moet forse bezuinigingen realiseren en inkomsten verhogen.

Milieudienst IJmond

De opdrachtgeversrol wordt geprofessionaliseerd door met dvo's te gaan werken. De Milieudienst zal worden omgevormd tot een brede omgevingsdienst.

Betrokken partners

Kenmerk van gemeenschappelijke regelingen is dat er meer partijen betrokken zijn. Per GR kunnen de participanten wisselen. Om resultaten te boeken, is effectief samenwerken in een GR dus noodzaak.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Door een Algemeen Bestuur van een GR genomen besluiten binden de gemeenten die in de GR participeren. Als de meerderheid besluit tot bepaalde uitgaven dan zijn dat ook voor de minderheid die hier tegen was verplichte (wettelijke) uitgaven. Als de belangen of visies van gemeenten niet synchroon lopen, kan dat tot voor Haarlem ongewenste situaties leiden.

De gemeente Uitgeest treedt uit het samenwerkingsverband IJmond. Zij treedt vooralsnog niet uit uit de huidige verbonden partijen. Wat de gevolgen zijn in de toekomst, is op dit moment nog niet te overzien.

Sociaal domein

Hoofdafdeling	Stadszaken / Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Afdeling	Stadszaken/beleidspool
Afdelingshoofd	Nanda Hagedoorn / Eric Dorscheidt

Korte inleiding

Per 2015 wordt de begeleidingsfunctie uit de Awbz overgeheveld naar gemeenten. Ook de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg wordt vanuit het Rijk en de Provincie overgeheveld naar gemeenten. De huidige Wet werk en bijstand wordt vervangen door de Participatiewet waaronder de Wajong en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) wordt gebracht.

Deze drie decentralisaties gaan gepaard met grote kortingen: 25% op de Awbz-functies, 4% oplopend tot 15% op de Jeugdzorg, 40% op hulp bij het huishouden. De participatiewet betekent in ieder geval een flinke financiële taakstelling voor de Wsw en de re-integratiemiddelen.

De financiële opgave is hiermee zo groot dat de raad begin 2012 heeft besloten om het gehele sociaal domein onder de loep te nemen. Doel: op weg naar een toekomstbesteding en betaalbaar sociaal domein (Nota '[Transitie sociaal domein, kadernota Samen voor Elkaar](#)', 8 mei 2012).

Actuele stand van zaken

De herinrichting van het sociaal domein vindt plaats aan de hand van vijf clusters: (1) basisinfrastructuur, (2) sociaal wijkteam, (3) informatie, advies & doorverwijzing (IAD), (4) specialistische ondersteuning en (5) gedragsverandering (Nota '[Samen voor elkaar: op weg naar een nieuwe sociale infrastructuur](#)', 26 februari 2013). Elk cluster heeft of krijgt een eigen transitieplan. In het geval van het cluster Gedragsverandering is dat een communicatieplan gericht op de stad en een ontwikkelplan voor onze eigen front-officemedewerkers.

Op dit moment wordt het transitieplan basisinfrastructuur uitgevoerd, de herinrichting en reallocatie van subsidierelaties in het sociaal domein (Nota '[uitwerking doelen en effecten sociaal domein en transitie basisinfrastructuur](#)', 14 november 2013).

In januari heeft de raad het transitieplan specialistische ondersteuning vastgesteld (Nota '[beleidskaders Zorg voor Jeugd, Awbz, Participatiewet en Wmo, transitieplan specialistische ondersteuning sociaal domein](#)', 23 januari 2014). Hiermee kan onder andere een start worden gemaakt met de (regionale) verwerving van producten en diensten in het kader van de nieuwe taken. In februari volgt een collegebesluit over de verwervingsstrategie.

Sinds 2013 zijn er twee sociaal wijkteams, er volgen in 2014 nog twee teams vooruitlopend op de stedelijke uitrol per 2015. Hiervoor wordt een transitieplan nog voorgelegd.

Onderdeel van het transitieproces is ook de inrichting van de uitvoeringsorganisatie: we moeten op 1 januari 2015 als gemeente klaar staan om de nieuwe taken ook te kunnen uitvoeren. Daaronder valt het cluster IAD en ook de voorbereiding op de verschillende verordeningen die moeten worden opgesteld.

Wat is urgent in 2014?

- Inrichting uitvoeringsorganisatie
- Verwerven aanbod in het kader van Jeugd en Awbz/hulp bij het huishouden
- Transformatie basisinfrastructuur 1 juli 2014 t/m 31 dec 2015
- Beheersing financiële risico's
- Vaststellen verordeningen Wmo, Jeugd en Participatiewet

Betrokken partners

- Gemeenten Zuid en Midden Kennemerland en Haarlemmermeer
- Organisaties op het gebied van zorg en welzijn

- Participatieraad
- Burgers
- Zorgkantoor

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Aan de transitie sociaal domein zijn grote risico's verbonden. Hiervoor wordt eind februari een risico-inventarisatie aan het college aangeboden, inclusief beheersmaatregelen.

P&C-cyclus

Hoofdafdeling	Concernstaf
Afdeling	CC
Afdelingshoofd	Martin Jonker

Korte inleiding

In 2014 worden bestuurlijke uitspraken resp. formele vastlegging gevraagd over de volgende onderwerpen:

- Ontwikkelingen Programmabegroting 2015
- Autorisatie en controle
- Verbeteren P&C-cyclus

Actuele stand van zaken

Zie de volgende bestuurlijke documenten:

- Bestuurlijke [P&C-kalender 2014](#)
- Programmabegroting 2014-2018
- Financiële verordening ex. Art 212 GW

Wat is urgent in 2014?

Ontwikkelingen Programmabegroting 2015:

- Inhoud en programma indeling verbeteren n.a.v. ontwikkelingen sociaal domein en gebiedsgericht werken → bestuurlijk besluit tijdens kadernota.

Globaal *voorstel* hoofdstructuur Programmabegroting 2015-2019 dat momenteel – in overleg met raadsleden uit de werkgroep informatiewaarde - wordt uitgewerkt:

THEMA'S (‘satéprikker’)	PROGRAMMA'S		
	<i>SOCIAAL</i>	<i>FYSIEK</i>	<i>BURGER EN BESTUUR</i>
<i>Bijvoorbeeld:</i> -gebied -onderwerp (sociale veiligheid, vrijwilligerswerk, onderhoud etc.)	P. Eigen kracht en zelfredzaamheid / maatschappelijke participatie P. Werk en inkomen P. Zorg en ondersteuning	P. Duurzame stedelijke vernieuwing en ontwikkeling P. Beheer en onderhoud P. Economie, recreatie en cultuur	P. Burger, bestuur en veiligheid P. Algemene dekkingsmiddelen

- PB bestaat uit drie ‘blokken’ sociaal, fysiek en burger en bestuur waarin de relevante programma’s worden ondergebracht.
- Gebiedsgericht wordt door de programma’s heen als thema belicht (‘satéprikker’).
- Belangrijke uitgangspunten o.a.: evenwichtige verdeling financieel belang per beleidsveld en per portefeuille, bij voorkeur één portefeuillehouder en budgethouder per programma/beleidsveld; rekening houden met financieringsregimes Rijk m.b.t. sociaal domein (sociaal deelfonds; ook ivm

verantwoording); rekening houden met aansluiting op wettelijk verplichte functionele indeling (iv3) en financiële beheersbaarheid.

- Samenhang met matrix sociaal domein en uitvraag partners in de stad; mogelijk als doorverwijzing na het blok sociaal → traject Programmabegroting 2015
- Verbeteren indicatoren n.a.v. motie 9 Programmabegroting 2014-2018 → traject Programmabegroting 2015
- In het kader van papierloos werken is het van belang dat de P&C documenten digitaal beter toegankelijk gemaakt worden → traject Programmabegroting 2015

Autorisatie en controle:

- Autorisatieniveau eerste bestuursrapportage verhogen naar € 250.000 en voor andere bestuursrapportages naar € 100.000 → formaliseren in Financiële verordening
- Uniformeren tolerantiegrenzen accountant met wettelijke grenzen en landelijke ontwikkelingen (verhogen naar goedkeuringstolerantie en rapportagetolerantie naar 1%) → formaliseren in Financiële verordening

Verbeteren P&C-cyclus:

- Meer aandacht voor gesprek i.p.v. meer papier; overwegen om commissievergaderingen opnieuw in te voeren voor kadernota en begroting → in overleg met Griffie
- Integreeren kadernota en eerste bestuursrapportage → opnemen in Bestuurlijke P&C-kalender 2015

Betrokken partners

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Geen

Organisatieontwikkeling

Hoofdafdeling	Middelen & Services
Afdeling	HRM
Afdelingshoofd	Jeroen van Duijnhoven

Korte inleiding

De keuze om de organisatie stap voor stap, waar de mogelijkheid zich voordoet, door te ontwikkelen, zal ook in 2014 leidend principe zijn. Zo zijn organisatieveranderingen te verwachten in het sociaal domein, als gevolg van de decentralisatie van rijkstaken.

De reorganisaties van 2013 hebben grote impact gehad op organisatie en medewerkers. Reden waarom in 2014 gezocht wordt naar manieren om zonder grote reorganisaties en meer op organische wijze de organisatie te veranderen en de inzetbaarheid en mobiliteit van medewerkers te vergroten.

Door de reductie op de totale formatie, zal kritisch gekeken worden naar de verhouding van de uitvoerende en ondersteunende afdelingen. Het streven is om tot het laagste kwartiel te komen in de landelijke benchmark van Berenschot met de overhead. In 2014 zal de overhead worden doorgelicht, dit maakt onderdeel uit van Haarlem Presteert Beter (HPB).

Zie bedrijfsvoeringsparagrafen van de programmabegroting 2014 en het jaarverslag 2013

Actuele stand van zaken

Begin 2011 bedroeg de totale formatie van de gemeente Haarlem nog 1146 fte en is daarna verder afgenomen naar 1113 fte begin 2012 en 1084 fte begin 2013. De formatieomvang is in 2013 gedaald van 1084 naar 1007 fte. Per 1 januari 2014 is de formatie verder gedaald naar 986 fte.

De middelen voor de bestaande groep bovenformatieven zijn meerjarig geprognostiseerd en toereikend.

Wat is urgent in 2014?

De vraag of door middel van organische doorontwikkeling voldoende voortgang wordt bereikt op kwaliteit en efficiency. Als het tempo van taakstelling en / of reorganisatie omhoog moet kan dat niet worden opgevangen door natuurlijk verloop. In dat geval zullen voor frictiekosten aanvullende middelen moeten worden vrijgemaakt.

Betrokken partners

De hoofdafdeling M&S werkt met diverse interne partners aan een goede dienstverlening voor de organisatie.

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Als de terugloop van het bestaande aantal bovenformatieven minder snel gaat dan nu geprognostiseerd en/of nieuwe veranderingen toch meer boventalligen oplevert.

Inhuur derden/inhuurplafond 2014

Hoofdafdeling	Middelen & Services
Afdeling	HRM
Afdelingshoofd	Jeroen van Duijnhoven

Korte inleiding

De uitgaven voor externe inhuur bedroegen in 2013 in totaal € 7,2 miljoen. In 2012 bedroegen deze uitgaven nog in totaal € 17,4 miljoen. Hierin lag aanleiding voor de gemeenteraad om bij de Kadernota 2012 een motie aan te nemen om de inhuur versneld te verminderen tot maximaal € 10 miljoen in 2014. In de Rapportage Externe inhuur van oktober 2012, werd nog uitgegaan van een inhuurplafond van €12,4 miljoen in 2013 en van € 10,9 miljoen in 2014. Het maximum van € 10 miljoen werd pas realiseerbaar geacht vanaf 2015.

Zie de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag 2013.

Actuele stand van zaken

In werkelijkheid zijn dus al in 2013, 2 jaar eerder dan verwacht, de uitgaven voor externe inhuur onder het door de gemeenteraad gewenste maximum gebracht. Algemeen kunnen de volgende verklaringen worden gegeven voor de daling van de externe inhuur:

- Vanuit het college en de directie is veel strakker gestuurd op inhuur. Het uitgangspunt: nee, tenzij, is daadwerkelijk de leidraad geworden;
- Een andere oorzaak van de daling is de economische situatie. Er is minder inhuur budget beschikbaar waardoor ook minder wordt ingehuurd;
- In 2012 zijn innovatieve projecten voornamelijk met externen uitgevoerd. In 2013 is dit in eigen hand genomen en zijn deze projecten met eigen personeel uitgevoerd. Een goed voorbeeld hiervan is het organiseren van het in- door- en uitstroomproces via een digitale portal.
- Door het verhogen van de inhuurdrempel (hiermee wordt het strikte besluitvormingsproces bedoeld) is er meer gezocht naar alternatieve oplossingen;
- De inrichting van de processen is verbeterd, bijvoorbeeld de invoering van de Hard- en Soft Close. Hierdoor is minder capaciteit nodig voor ad-hoc correcties;
- Er is scherper op de tarieven onderhandeld. De economische crisis leidt tot lagere tarieven van externen;
- De interne organisatie omtrent vraag en aanbod van werk is inmiddels georganiseerd. Dit leidt er toe dat tijdelijke klussen onder meer door medewerkers van VLOT worden uitgevoerd;
- Een aantal externe medewerkers zijn in (tijdelijke) dienst genomen.

Wat is urgent in 2014?

Tijdens de behandeling van de kadernota 2012 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om in 2014 de reeds geformuleerde doelstelling (voor 2018) van € 10 miljoen inhuur te realiseren. De directie heeft op 17 februari ingestemd met een inhuurplafond van € 8,5 miljoen voor 2014. De portefeuillehouder wil vaststelling van plafond door B&W laten gebeuren, met eenduidige aanduiding van beschikbare dekking.

De procedures voor aanvragen van externe inhuur en bewaken van het inhuurplafond zijn goed ingeregeld. Hierover blijft periodiek gerapporteerd te worden.

Zijlpoort

Hoofdafdeling	Middelen & Services
Afdeling	FaZa-DIV
Afdelingshoofd	Hetty Koopman

Korte inleiding

De bouw van de Zijlpoort is voorspoedig en volgens schema verlopen. Het projectteam heeft een Europese openbare aanbesteding doorlopen. Tot september 2013 konden geïnteresseerde partijen zich inschrijven op zes verschillende aanbestedingspercelen. In oktober 2013 zijn definitieve overeenkomsten met de geselecteerde aannemers gesloten.

Zie bedrijfsvoeringsparagrafen van de programmabegroting 2014 en het jaarverslag 2013

Actuele stand van zaken

Het casco is precies volgens planning op 6 februari 2014 opgeleverd, dit betekent dat de gemeente vervolgens kan beginnen met het plaatsen van de binnenwanden, lichtarmaturen, sanitaire voorzieningen etc. Naar verwachting neemt dit nog acht maanden in beslag en kan de Zijlpoort in oktober van dit jaar in gebruik genomen worden.

Wat is urgent in 2014?

In gebruik name Zijlpoort door medewerkers

Risico's (zowel beleidsmatig als financieel)

Eventuele risico's kunnen zijn:

- Een negatief inspectierapport
- aanlevering van onvoorzien extra te verwerken archief kan worden veroorzaakt door de verhuizingen naar de Zijlpoort in 2014 en door een uitloop van de invoering van het digitaal werken in de organisatie

Archief

Hoofdafdeling	Middelen & Services
Afdeling	FaZa-DIV
Afdelingshoofd	Hetty Koopman

Korte inleiding

Volgens de inspectierapporten 2010 en 2012 was er onvoldoende samenhang in de informatievoorziening waardoor we als gemeente op dit gebied niet “in control” zijn. Het [archiefinspectierapport over 2013](#) laat zien dat de organisatie behoorlijke stappen heeft gezet om het archief- en informatiebeheer op orde te krijgen. Hoewel nog niet alle verbeterpunten zijn gerealiseerd is er nu bij de inspectie voldoende vertrouwen dat de gemeente dit voer de komende jaren zal gaan doen.

Actuele stand van zaken

Op dit moment loopt het project Digitaal Werken Zijlpoort. Doel is de drie hoofdafdelingen GOB, Stadszaken en VVH, die in dit nieuwe pand hun intrek nemen, voor de verhuizing de stap te laten maken naar digitaal werken. Enerzijds betekent dit de uitrol van het digitaal werken binnen deze afdelingen, anderzijds het opruimen van de papieren archieven van deze afdelingen. Na deze uitrol zal het project worden voortgezet binnen de andere hoofdafdelingen. Hierdoor zal de gemeente stapsgewijs toewerken naar een situatie waarin de organisatie volledig digitaal werkt en het fysieke archief van de gemeente afgesloten kan gaan worden.

Wat is urgent in 2014?

- Formele benoeming Hoofd Informatiebeheer
- Uitrol digitaal werken GOB, Stadszaken, VVH
- Pilot e-Depot Noord Hollands Archief.

Betrokken partners

Gemeentearchivaris, Provinciale Archiefinspectie.

Informatievoorziening

Hoofdafdeling	Middelen & Services
Afdeling	IV
Afdelingshoofd	Patrick Spigt

Korte inleiding

Tussen 2010 en 2012 zijn er met de Masterplannen ICT en Digitalisering investeringen gedaan om een stevige infrastructuur neer te leggen, zodat de organisatie flexibeler kan werken en om locaties te centraliseren in de Raakspoort.

Voor 2013-2014 was het beschikbare budget aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren, een herijking van de IT-opgave was daarom noodzakelijk. Voor de realisatie van de noodzakelijke IT infrastructuur in de Zijlpoort, informatiebeveiliging en continuïteit is extra budget beschikbaar gekomen. (zie ook [Informatienota 2014 en verder](#)), waarbij ook is aangegeven dat opensource wordt ingezet (daar waar mogelijk).

Actuele stand van zaken

Concrete onderwerpen die in 2014 op de agenda staan zijn de inrichting van de Zijlpoort, het afhankelijk van het beschikbare budget inrichten van een uitwijkomgeving van het datacenter, tweede fase vernieuwing Website, en bijvoorbeeld de verdere doorontwikkeling van het zaakgericht werken.

Security- en informatiemanagement moeten ook op strategisch niveau beter worden geborgd. In 2014 zal het Informatiebeveiligingsbeleid en –plan worden geïmplementeerd. Tevens zal het incidentenmanagement worden geprofessionaliseerd en operationeel zijn.

De uitvoering van het masterplan ICT is gereed, met dien verstande dat de Zijlpoort nog ingericht moet worden

Wat is urgent in 2014?

Inrichting van de Zijlpoort en het op strategisch niveau beter borgen van security- en informatiemanagement

Bijlagen